

Ukrainos kultūros ir informacijos politikos ministerija
Ukrainos nacionalinės atminties institutas

UKRAINA KARAS EUROPOJE

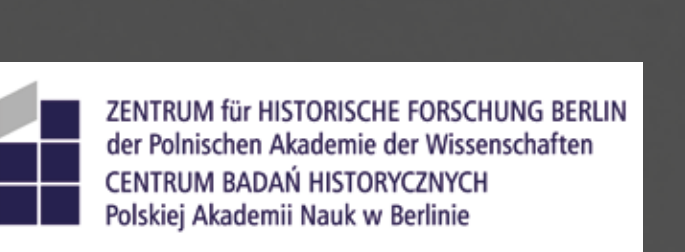
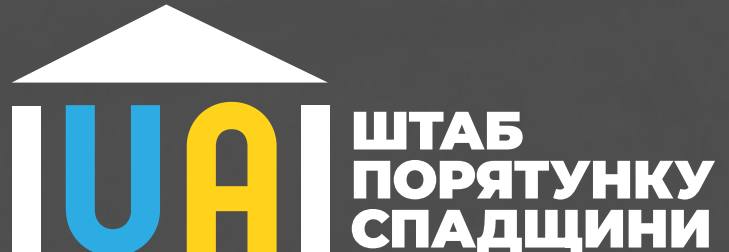

Partneriai Ukrainoje:

Partneriai Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje:

Державне агентство України
з питань мистецтва та
мистецької освіти

Puolamas pasaulis

KOLEKTYVINEI PASAULIO SAUGUMO SISTEMAI, SUKURTAI PASIBAIGUS ANTRAJAM PASAULINIAM KARUI, 2022 M. VASARIO 24 D. BUVO SUDUOTAS PRAŽŪTINGAS SMŪGIS.

Daug metų trukusios diskusijos apie būtinybę reformuoti JT, NATO ir ES atskleidė silpnąsias vietas, bet kardinaliai situacijos nepakeitė. Tad per pastaruosius 30 metų Rusijos Federacija tikslingai kaupė jėgas, nukreipdama jas senoms imperinėms ambicijoms, kurias pakirto Sovietų Sąjungos žlugimas, penėti. Apgaulingas Europos stabilumas ir užsiliūliavimas, pastiprinami aktyvios Rusijos propagandos, leido monstrui atsistoti ant kojų. Metų metais nutylima Rusijos agresija prieš įvairias šalis šiandien sukrėtė pasaulį.

Dabar Rusija atvirai grasina kolektyviniams Vakarams, kad ji okupuos dar daug šalių arba bent jau jas kontroliuos. Tai grėsmė pasauliui, kad bus perbraižytos valstybių sienos ir perskirstytos įtakos sferos. Europos vertybių ir pasaulio saugumo sistemoje nebeliko pozicijų, kurios nebūtų patyrusios agresijos. Vasario 24 d. 5 val. ryto raketomis buvo smogta ne į Ukrainos miestus, o į globalias, gyvybiškai reikalingas arterijas – smūgį patyrė gyvybė mūsų planetoje.

Europa visa tai jau išgyveno, kai vienas apsėstasis paėmė įkaitu didelės valstybės gyventojus trokšdamas praplėsti „gyvenamąsias erdves“ ir išspręsti „žydų klausimą“. Jis taip pat šaukė apie saugumo sukūrimą ir kad nieko nepuola. Su juo taip pat bandė derėtis, ieškojo kompromisų, kad išvengtų karo.

Anna Malyar,
Ukrainos gynybos viceministrė.
2022 m. balandžio 7 d.

“

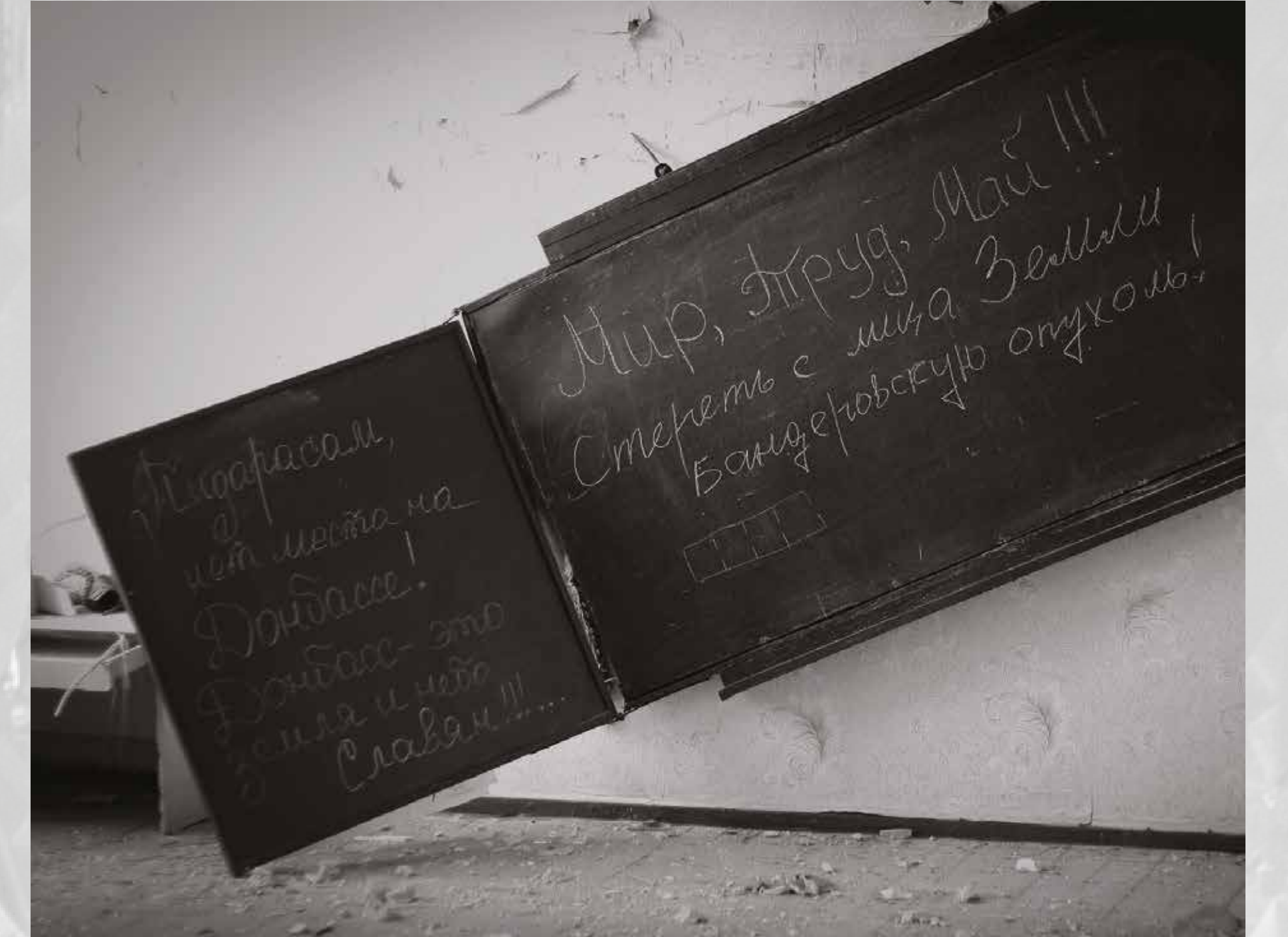
Aš noriu kreiptis į visą pasaulį: neslėpkite galvos smėlyje. Šiandien buvęs Rusijos prezidentas Medvedevas pareiškia, kad jų planai yra Eurazija nuo Vladivostoko iki Lisabonos. Noriu paaikškinti, kaip suprasti šiuos žodžius: tai reiškia, kad Buča bus nuo Vladivostoko iki Lisabonos. Ir tai, kad šiandien Ukraina yra Europos skydas, o mes atiduodame savo gyvybes ne tik už Ukrainą, šie dalykai jau tampa akivaizdūs.

”

„Jie nebuvo stipresni, tik ryžtingesni. Jie nebuvo drąsesni, tik žinojo, kad jiems nepasipriešins“, – kadaise rašė apie tą agresorių Erichas Marija Remarkas.

Galiausiai karas apėmė visą Europą. Jo aukomis tapo dešimtys milijonų europiečių visose žemyno dalyse. Prireikė daugiau nei 6 metų tam blogiui įveikti.

Šiandien kruvinoji agresija sugrįžo į Europą. Kiek laiko užtruks ją įveikti? Europiečiai, nepasiduokite iliuzijoms. Nusikaltimą turime sustabdyti jau dabar. Todėl padėti Ukrainai laimėti karą su Rusija reiškia apginti civilizuotą pasaulį, apginti kiekvieną europietį ir visą Europą.

Užrašas rusų kalba 2014 m. ant mokyklinės lentos 2014 m. okupuotoje Donbaso mokykloje. „Tarka, Durbas, Gegužė!!! Ištrinti Banderos augli nuo žemės paviršiaus“ – tai tiksliai rusų, kurie 8 metus bandė sunaikinti Ukrainą, siekių išraiška

32 metus Berlyno siena buvo ribų tarp demokratinio ir totalitarinio pasaulių simbolis. Konrado Schumanno šuoils virš spygliuotos vielos Bernauer Straße 1961 m. yra vienas garsiausių pabėgimo per Berlyno sieną kadrių, kurį tuo pat metu užfiksavo keli fotografai. Sieną, naujas pasaulio padalijimas į gerį ir blogį, dabar įgauna naują skambesį ir prasmę

Kruvini Kremliaus pėdsakai

KRUVINA RUSIJOS AGRESIJA, KURIĄ KREMLIUS DANGSTO PAVADINIMAIŠ „TAKOS PALAIKYMO MISIJA“, „SPECIALIOJI OPERACIJA“ IR „RUSAKALBIŲ ARBA ORTODOKSŲ GYVENTOJŲ GYNIMAS“, JAU ATNEŠĖ DIDELES UKRAINOS ŽMONIŲ AUKAS, SUGRIOVĖ GYVENIMĄ IR LĖMĖ OKUPACIJĄ. DABARTINIS KARAS TAPO ĮMANOMAS, NES RUSIJOS REVANŠIZMAS NEBUVO ANKSČIAU SUSTABDYTAS.

JUK DAUGELIS ANKSTESNIŲ KARINIŲ KONFLIKTŲ TURI „RUSIŠKĄ PĖDSAKĄ“.

Valerija Novodvorskaia,
Rusijos disidentė

“
Siekis sustabdyti Putiną atitinka civilizuoto pasaulio bendruomenės interesus, nes branduolinis ginklas, diktatūra bei Stalino ir Berijos mąstysenos prezidentas – tai grėsmė žmonijai.
”

1992–1993

Moldova, Sakartvelas

Padniestrėje (teritorijoje tarp Ukrainos ir Moldovos) 1992 m. kovą–liepą Kremlius išprovokavo pilietinį karą, įvedė kariuomenę ir įsteigė „Padniestrės Moldovos Respubliką“.

Toliau buvo Abchazija – Sakartvelo dalis Pietų Kaukaze.

Rusijos Federacija išprovokavo karą tarp Abchazijos separatistų ir Sakartvelo vyriausybės. Rusijos lėktuvai bombardavo civilius objektus Sakartvelo kontroliuojamoje teritorijoje.

2021 m. Europos Žmogaus Teisių Teismas pripažino, kad RF okupavo Abchaziją ir Pietų Osetiją. 2022 m. Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja oficialiai pripažino Padniestrę Rusijos okupuota zona.

1994–1996

Čečėnija

Žlugus SSRS, 1991 m. birželio 8 d. paskelbė nepriklausomybę Čečėnijos Respublika Ičerija. Prezidentu buvo išrinktas generolas Džocharas Dudajevas. Nepavykus išlaikyti Čečėnijos RF sudėtyje, Kremlius pradėjo karą. Rusijos kariuomenė, vykdydama apšaudymus ir bombardavimus, visiškai sunaikino sostinę Grozną, tačiau nesugebėjo perimti kalnuotų Čečėnijos regionų kontrolės. Čečėnijos partizanai padarė okupantams didelių nuostolių. Rusijos Federacija buvo priversta pasitraukti pasirašiusi 1996 m. vasarą Chasavjurte „taikos sutartį“.

1999–2009

Čečėnija

Kremlius, norėdamas valdyti Čečėniją, pradėjo antrąjį Čečėnijos karą. Rusijos kariuomenė, vykdydama kruvinas represijas, iki 2000 m. pavasario užėmė Čečėnijos teritoriją. Tik vieno mūšio už Komsoľskoje kaimą metu 2000 m. kovą rusai nužudė daugiau nei 700 žmonių, daugiausia civilių. Toliau karas vyko prieš sukilėlių sąjūdį Šiaurės Kaukaze.

Šiandien Rusijos valdžiai Čečėnijoje vadovauja Ramzanas Kadyrovas, vadinantis save „Putino kariu“. Jis taiko smurtą, įbauginimus, pagrobimus, kankinimus, žudo žmones.

Opozicijos ir laisvos minties naikinimas 1999–2022 m.

Ana Politkovskaja

Galina Starovoitova

Borisas Nemcovas

Jurijus Dmitrijevas

Spaudimu ir persekiojimais Putino režimas žingsnis po žingsnio sunaikino Rusijos Federacijoje opoziciją ir nepriklausomą nuomonę. Tuos, kurie išdrįsėdavo sakyti tiesą, suimdamo, nužudydavo. Didžiausio atgarsio sulaukė žmogaus teisių gynėjas Galinas Starovoitovas (1998), žurnalistas Ana Politkovskaja (2006), kuri atskleidė Putino nusikaltimus Čečėnijoje, ir politiko Borisas Nemcovas (2015), tyrinęsios Rusijos vykdomą agresiją Ukrainoje, sušaudymai. Pasaulis žino apie opozicionierių Aleksandro Litvinenkos, Dmitrijaus Bykovo ir Vladimiro Kara-Murzos, Sergejus ir Julijos Skripalių apnuojimus. Uždrausta buvo ir tarptautinė draugija „Memorial“, tyrinęsios sovietinio totalitarizmo padarytus nusikaltimus. Karijoms draugijos „Memorial“ pirmininkui, stalininių represijų tyrinėtoji Jurijui Dmitrijeviui dėl išgalvoto kaltinimo skirta 15 metų laisvės atėmimo bausmė. Rusijos Federacijoje yra uždrausti taikos mitingai ir protesto akcijos

2008

Sakartvelas

Rusijos Federacija daugelį metų rėmė separatistus Pietų Osetijoje – regione, kuris buvo Sakartvelo dalis. 2008 m. rugpjūčio 8 d. Rusijos kariuomenė, dangstydamasi Pietų Osetijos „gyventojų gynimu“, įsiveržė į Sakartvelą. Per penkias dienas rusų lėktuvai daugiau nei 100 kartų smogė Gruzijos miestams. Atakų objektai tapo civilinių apgyvendintos teritorijos ir tūkstančiai taikių gyventojų. Šiandien Pietų Osetija, taip pat Abchazija yra nepripažintos, RF kontroliuojamos respublikos.

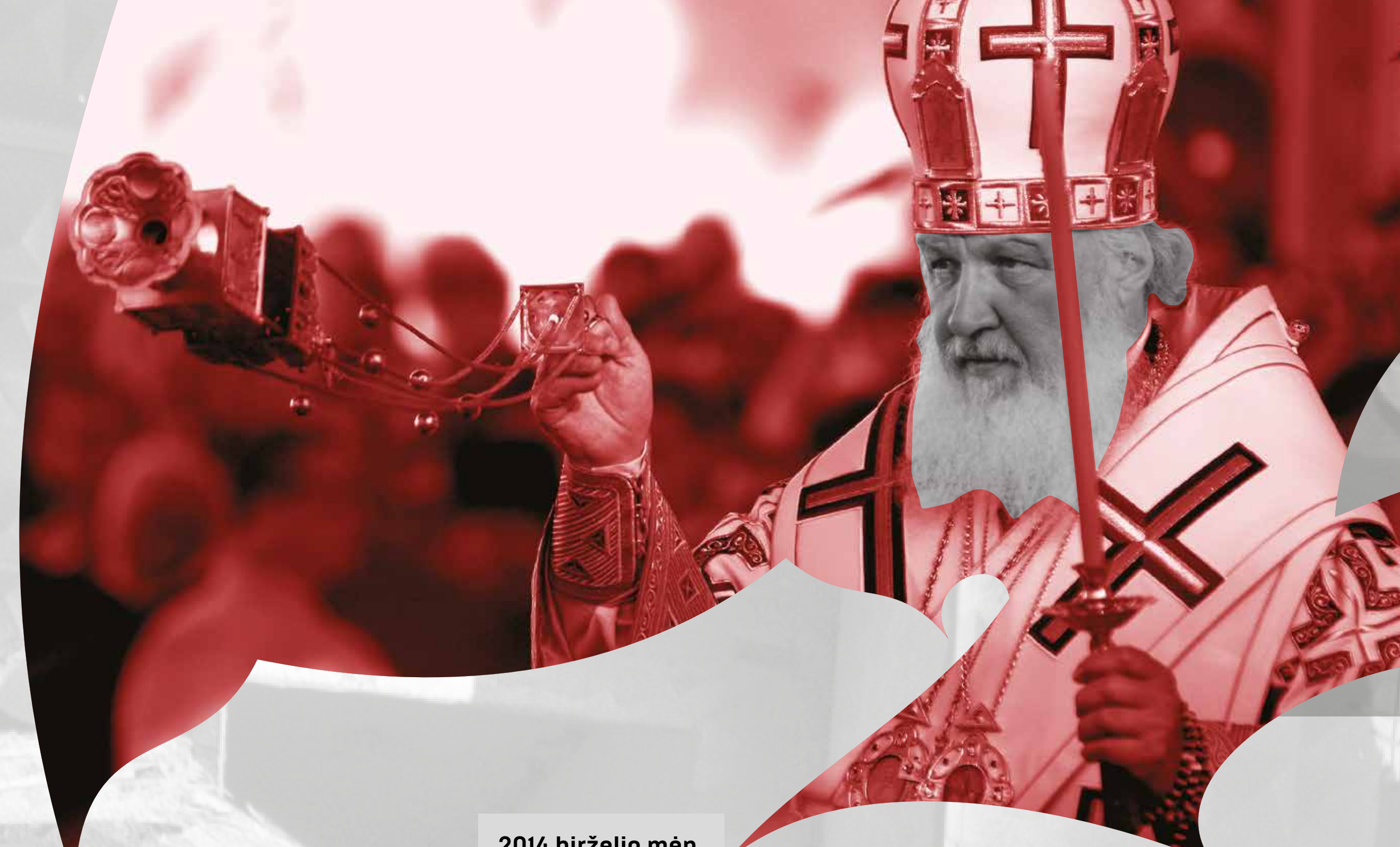
2015–2022

Sirija

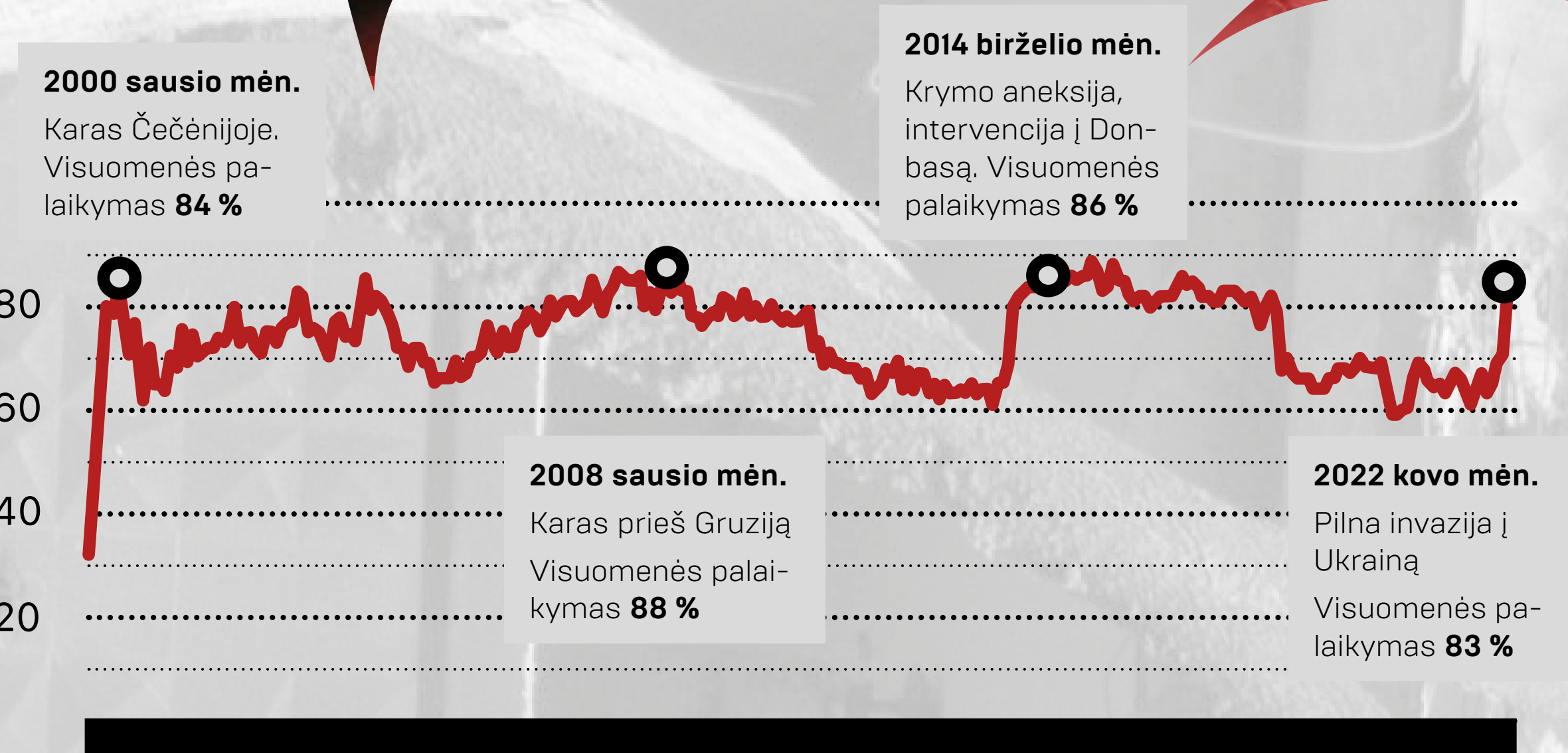
2015 m. Kremlius įsikišo į karą Sirijoje, kad išgelbėtų autoritarinę prezidento Bašaro Asado vyriausybę. Rusijos ginklai padėjo Asadui išsilaikyti valdžioje sugriautų milijonų gyvenimų kaina. Dujų atakų Idlibe ir Lataminuose, cheminės atakos prieš Dūmą metu žuvo ir nukentėjo šimtai civilių, tarp jų daug vaikų. Rusijos raketos ir bombos sugriovė daugybę Sirijos ligoninių, visiškai sunaikino Aleppo miestą.

Agresijos nusikaltimui visą laiką pritaria daug RF piliečių. Putino reitingai būna aukščiausi grobiškų karų laikotarpiais. Tai Iludija Jurijaus Levadovskio amalinio centro sukaupti duomenys

Rusijos stačiatikių bažnyčios galva patriarchas Kirilas
Rusijos stačiatikių bažnyčia yra svarbus „minkštosios jėgos“ įrankis, padedantis skiešti „rusiškojo pasaulio“ ideologiją tiek Rusijoje, tiek už jos ribų. Ukrainoje RSŽ ir jos padalinį, vadinamą „Maskvos patriarchato Ukrainos Stačiatikių Bažnyčia“, Kremlius naudoja žvalgybos veiksniams, „rusiškojo pasaulio“ propagandai ir Rusijos agresijai prieš Ukrainą pateisinti

Rusijos propagandininkas Vladimiras Solovjovas
Rusijos televizijos propagandininkai vartoja atvirą ksenofobišką ir antidemokratinę retoriką. Vienas jų yra televizijos laidų vedėjas Vladimiras Solovjovas, pozicionuojantis save kaip Rusijos patriotą, nusiteikęs prieš Vakarų, turintis nekilnojamojo turto Italijoje

Karo reitingas

Putinizmas: prieš demokratiją ir Europą

Andrejus Piontkovskis, rusų politologas, publicistas, matematikas

Putinizmas – tai karas, tai tautos „konsolidacija“ neapykantos kuriai nors etninei grupei pagrindu, tai žodžio laisvės varžymas ir informacinis zombinimas, izoliacija nuo išorinio pasaulio ir tolesnė ekonominė degradacija.

RF politinio režimo šerdis – ideologinė „rusiškojo pasaulio“ koncepcija, skelbianti rusų mesianizmą kitų tautų atžvilgiu, tarsi jie būtų „vyresnieji broliai“, bei „neatskiriama vienybė“ su kaimyninėmis šalimis, paremta neva bendra istorija, rusų kalba, kultūra ir stačiatikių tikėjimu. Tuo Rusija pateisina „teisę“ kištis į kitų valstybių reikalus.

Didžiosios Rusijos revanšizmas pradėjo įsitvirtinti, kai 2000 m. RF prezidentu tapo Vladimiras Putinas. Būtent jis SSRS žlugimą pavadino didžiausia XX amžiaus katastrofa. Atsakomybę už tai jis suvertė demokratiniams pasauliui. Kremlius mano, kad Vakarų šalis pakirto sovietų ekonomiką, atplėšė buvusias respublikas nuo Maskvos centro ir priartino NATO prie RF sienų.

Putinas aktyviai eksploatuoja pagrindinius Šaltojo karo scenarijus. Agresyvi priešprieša su Vakarais, visų pirma su JAV, pristatoma kaip Rusijos geopolitinės didybės atkūrimas. Kuriamas Putino kaip efektyvaus politikos ir lyderio kultas.

Putino režimas remiasi agresyvią propagandą sistemą, nukreiptą prieš demokratiją ir europietiškas vertybes, neva išorines grėsmes, bei visuotiniu Rusijos visuomenės militarizavimu.

Šitaip Putinas kartoja XX a. ketvirtą dešimtmečio Hitlerio retoriką.

„Tai yra melas, kai pasaulyje kalba, jog mes norime pasiekti pokių vien tik jėga“, – sakė Hitleris kalbėdamas Reichstage 1939 m. rugsėjo 1 d. po Lenkijos užpuolimo. „Mes niekam ir nieko neketiname primesti jėga“, – pranešė Putinas 2022 m. vasario 24 d. vaizdo kreipimesi paskelbdamas „specialios karinės operacijos“ Ukrainoje pradžią.

Vado kultui ir valdžios monopoliumi išsaugoti yra sukurta daugybė vadinamųjų jėgos institucijų, veikia represinis, baudžiamasis aparatas. Rusijoje įsigaliojo visiška politinio gyvenimo, ekonomikos ir informacinės erdvės kontrolė, apribotos piliečių teisės į minties laisvę ir taikius protestus, sunaikinta nepriklausoma spauda ir televizija. Dauguma Rusijos intelektualų ir menininkų palaiko Putino veiksmus, demokratinę vertybių išniekinimą.

Šis režimas siekia sunaikinti laisvę ir demokratiją, perdalyti kitų valstybių sienas ir įtvirtinti modernų totalitarizmą.

Dujotiekis „Nord Ost“ Kremlius jau seniai išnaudoja daugelio šalių priklausomybę nuo Rusijos gamtinių dujų politikai ir ekonominiam spaudimui joms daryti

„Rusijos ginklų šlovės“ kulto kūrimas
2014 m., reaguodami į viso pasaulio pasipiktinimą dėl Krymo aneksijos, jie paleido naujausių ginklų propagandą. Pažymėjusi, ant moteriškų marškinėlių buvo vaizduojamos balistinių operatyvinių taktinių raketų sistemos „Iskander“ ir užrašai „Nejuokinkite mano Iskanderių“. Akciją palaikė Rusijos menininkai ir intelektualai

Rusijos Federacijos prezidento V. Putino kalba Miuncheno saugumo politikos konferencijoje 2007 m. vasario 10 d. Ši kalba buvo vienas pirmųjų atvirų Rusijos vadovybės pareiškimų apie ketinimą tapti pasaulio politikos centru ir padėti pagrindą naujam RF Šaltajam karui prieš Vakarų

Pergalės dienos minėjimas Rusijoje

Vienas svarbių Rusijos ideologijos mitų yra tai, kad Rusija pasisavino pergalę prieš nacizmą Antrojoje pasaulinio karo, Putinas įtvirtina įsitikinimą, kad ji priklauso tik Rusijos tautai. O visiems Putino režimo „priešams“ automatiškai kabinama etiketė „fašistai“

Kodėl Ukraina?

**UKRAINOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMAS
1991 M. SUKRĖTĖ DAUGUMĄ IMPERINE DIDYBE
UŽKRĖSTŲ RUSŲ. PROPAGANDOS KURSTOMA JŲ
SVAJONĖ – ATKURTI IMPERIJĄ BET KOKIA KAINA.**

Oranžinė 2004 m. revoliucija. Masiniai taikūs ukrainiečių, išėjusių ginti demokratiją bei pasisakyti prieš prezidento rinkimų klastojimą, protestai šokiravo Vladimirą Putiną ir Rusijos viršūnę. Tada velesniais metais jie metė mižiniškas lėšas prorusiškams projektams Ukrainoje plėtoti. Tai padėjo jiems 2010 m. atvesti į valdžią prorusišką prezidentą Viktorą Janukovyčių ir jam padedant sudaryti vergiškus Ukrainai „Charkivo susitarimus“, kurių vienas punktų buvo sustiprinti RF Juodosios jūros laivyno pozicijas Kryme.

2022 m. vasario 21 d. Vladimiras Putinas pasirodė su beveik valandos trukmės kalba, kurioje faktiškai paskelbė karą Ukrainai ir demokratiniam pasauliui. Didžioji kalbos dalis buvo skirta Ukrainos istorijos perrašymui ir tiesioginiams grasinimams ukrainiečiams. Kaip pažymėjo Sarah Rainsford, BBC korespondentė Rytų Europoje, „Putino susitelkimas į Ukrainą atrodė toks įkyrus, tarsi jis apie nieką kitą galvotų nebegali“.

Užgrobti Ukrainą su jos materialiniais ir žmogiškaisiais ištekliais yra viena pagrindinių sąlygų toliau įgyvendinti Rusijos imperinį projektą ir užgrobti naujas valstybes.

Europinis Ukrainos pasirinkimas yra iššūkis asmeniškai Putinui ir jo aplinkai. Demokratijos pranašumai ir sėkmė kaimyninėje šalyje parodys rusams, į kokią aklavietę juos įvarė Putino valstybinis oligarchatas.

O dar Putinui reikia tūkstantmetės Ukrainos istorijos. Jis siekia pasisavinti Ukrainos istorinį ir kultūrinį paveldą – nuo viduramžių Rusios (Kyjivo Rusios), kurios centras buvo Kyjivas ir šiuolaikinės Ukrainos žemės, laikų – ir jos pagrindu sukurti imperijos istoriją. Atimti iš ukrainiečių teisę į savo praeitį, savo istoriją ir tapatybę, atkakliai kartojant XIX a. Rusijos imperinės propagandos tezes apie „vieną tautą“.

Mašinų gamykla Ukrainos Dnipro mieste kadaise buvo SSRS raketų ir kosmoso pramonės pagrindas. Čia ir kitose Ukrainos įmonėse buvo kuriamos technologijos, iki šiol naudojamos raketose, kuriomis Rusijos karo nusikaltėliai smūgiuoja Ukrainai.

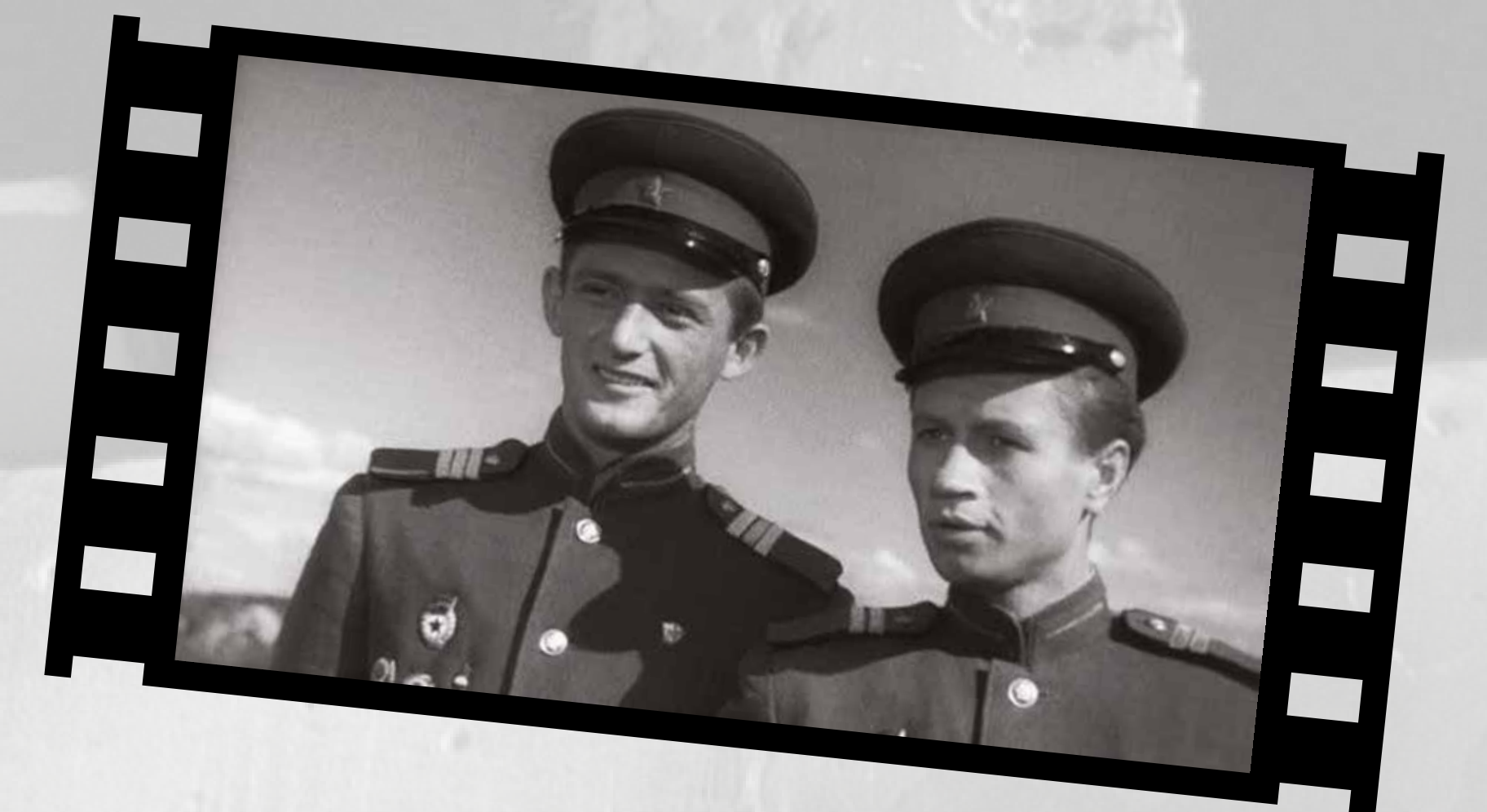
Putinas antikiniamė Chersonese, esančiame Rusijos 2014 m. okupuoto Krymo teritorijoje

Kad pateisintų savo agresiją prieš Ukrainą, Putinas kuria mitologiją apie Chersoneso ir Krymo „sakralumą“ Rusijai. Pagal vieną versijų X a. čia buvo pakrikštytas Kyjivo kunigaikštis Volodymyras, kurį Rusijos propaganda bando išbraukti iš Ukrainos paveldo ir padaryti jį „sava“.

Zbignevas Bžezinskis, politologas, buvęs prezidento Džimio Karterio patarėjas nacionalinio saugumo klausimais, knygoje „Didžioji šachmatų lenta“, 1997 m.

Jei Maskva atgaus Ukrainos su jos 52 milijonais gyventojų ir dideliais ištekliais kontrolę, taip pat prieigą prie Juodosios jūros, Rusija automatiškai vėl atgaus galimybę pavirsti galinga imperine valstybe, išsikerojusia Europoje ir Azijoje.

Scena iš 1955 m. sovietų komedijos „Maksimas Perepelica“ („Maksimas Putpelis“), pasakojančios, kaip ukrainiečių jaunuoliai tampa sovietų armijos seržantais. Per visą sovietų armijos egzistavimo laiką nemaža dalis jos seržantų, jaunesniųjų vadų buvo kilę iš Ukrainos. Jų dėka armija buvo stipri. Šiandien akivaizdu, kad Rusijos kariuomenė turi silpną vadovybę.

Paminklas Kyjivo kunigaikščiui Volodymyriui Maskvoje, 2016 m. Paminklo pastatymas tapo dar vienu Rusijos valdžios žingsniu, žengtu siekiant įtvirtinti visuomenės sąmonėje teisę į Rusios, kurios centras buvo Kyjivas, istorinį paveldą. Atidengiant paminklą Vladimiras Putinas pavadino kunigaikštį Volodymyrą „dvasiniu Rusijos valstybės įkūrėju“. Tačiau Maskvos paminklas iš tikrųjų yra dar XX a. pradžioje Volodymyriui pastatyto paminklo Kyjive imitacija. Maskvoje kunigaikščio krikščionio figūra „papildyta“ kariniais ir valstybingumo simboliais – kalaviju ir kunigaikščio kepure.

„Rusų žygiai“ Ukrainos miestuose: Sevastopolis, 2008 m., ir Doneckas, 2013 m. Rusija daug metų aktyviai bruko „rusiškojo pasaulio“ idėjas Ukrainoje. Dauguma Rusijos finansuojamų marginalinių organizacijų skleidė ksenofobiškas ir antiukrainietiškas idėjas. Tačiau pasirodė, jog ukrainiečiai nepasiduoda Putino propagandai

Rusijos miestai ir jų apylinkės. Per 20 savo valdymo metų Putinas ir jo vyriausybės gavo didžiulį pelną iš energijos išteklių eksporto, tačiau neišsprendė pagrindinių Rusijos miestų ir kaimų socialinių bei ekonominių problemų. Paprastų Rusijos piliečių pragyvenimo lygis, ypač atokiuose regionuose, yra labai žemas. Štai kodėl Rusijos agresija prieš Ukrainą ir antikarietiška propaganda, be kita ko, tapo įrankiu, padedančiu atitraukti gyventojų dėmesį nuo šalies vidaus problemų.

Mitas apie „broliškas tautas“

UKRAINIEČIŲ, RUSŲ IR BALTARUSIŲ TAUTŲ FORMAVIMASIS VYKO SKIRTINGOMIS ISTORINĖMIS SĄLYGOMIS, O TAI LĖMĖ REIŠKMINGUS KULTŪRINIUS, POLITINIUS, PASAULĖŽIŪROS SKIRTUMUS, SUSIFORMAVO SKIRTINGOS KALBOS.

Zlatnikas arba zolotnikas (aversas ir reversas) – Kyjivo didžiojo kunigaikščio Vladimiro Sviatoslavičiaus auksinė moneta (X a. pabaiga). Monetoje nuakaldintas trišakis – Riurikaičių giminės ženklas (Ukrainos nacionalinis istorijos muziejus)

Senasis Kyjivo nacionalinio universiteto korpusas „Kyjivo – Mohylos akademija“. Tai viena seniausių aukštųjų mokyklų Rytuose Europoje

Magdeburgo teisės kolona Kyjive. Paminklas buvo pastatytas 1802 m. miestui sugrąžinus Magdeburgo teisę. Šią teisę miestas pirmą kartą gavo XV a.

Kristaus Atsimainymo soboras – viena seniausių šventovių Rytuose Europoje, išlikusi savo pirmini pavaldai. Ji stovi istoriniame Černihivo centre. Senovėje tai buvo miesto architektūrinė dominatė. Kronikos liudija, kad katedra buvo pradėta statyti XI a. ketvirtajame dešimtmetyje

IX a. susikūrė viduramžių Rusijos valstybė su centru Kyjive. Vėlesniais šimtmečiais Rusija plačiąja prasme buvo vadinama visa teritorija, kur buvo pripažįstama Kyjivo kunigaikščių valdžia. Trumpai tariant, Rusija apėmė vidurio Dnipro žemes aplink Kyjivą. Žemės šiaurės rytuose, kur vėliau susiformavo Maskvos kunigaikštystė, tuo metu buvo vadinamos Zalesė. Tai buvo retai apgyvendintos vietovės, kurias pradėjo kolonizuoti rusičiai.

Po mongolų įsiveržimo XIII a. šių teritorijų istoriniai likimai galutinai išsiskyrė. Ukrainos teritorijos plėtojosi Rusijos karaliaus Danieliaus ir jo palikuonių valstybėje, vėliau – Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir Lenkijos karalystėje – daugiakultūre, daug religijų turinčioje europietiškoje valstybėje. Jų gyventojų politinę kultūrą apibrėžė susitarimai, diduomenės demokratija, savivalda, religinė tolerancija, pagarba privačiai nuosavybei. Dauguma šių bruožų buvo išsaugoti ir kazokų valstybėje – Etmonate.

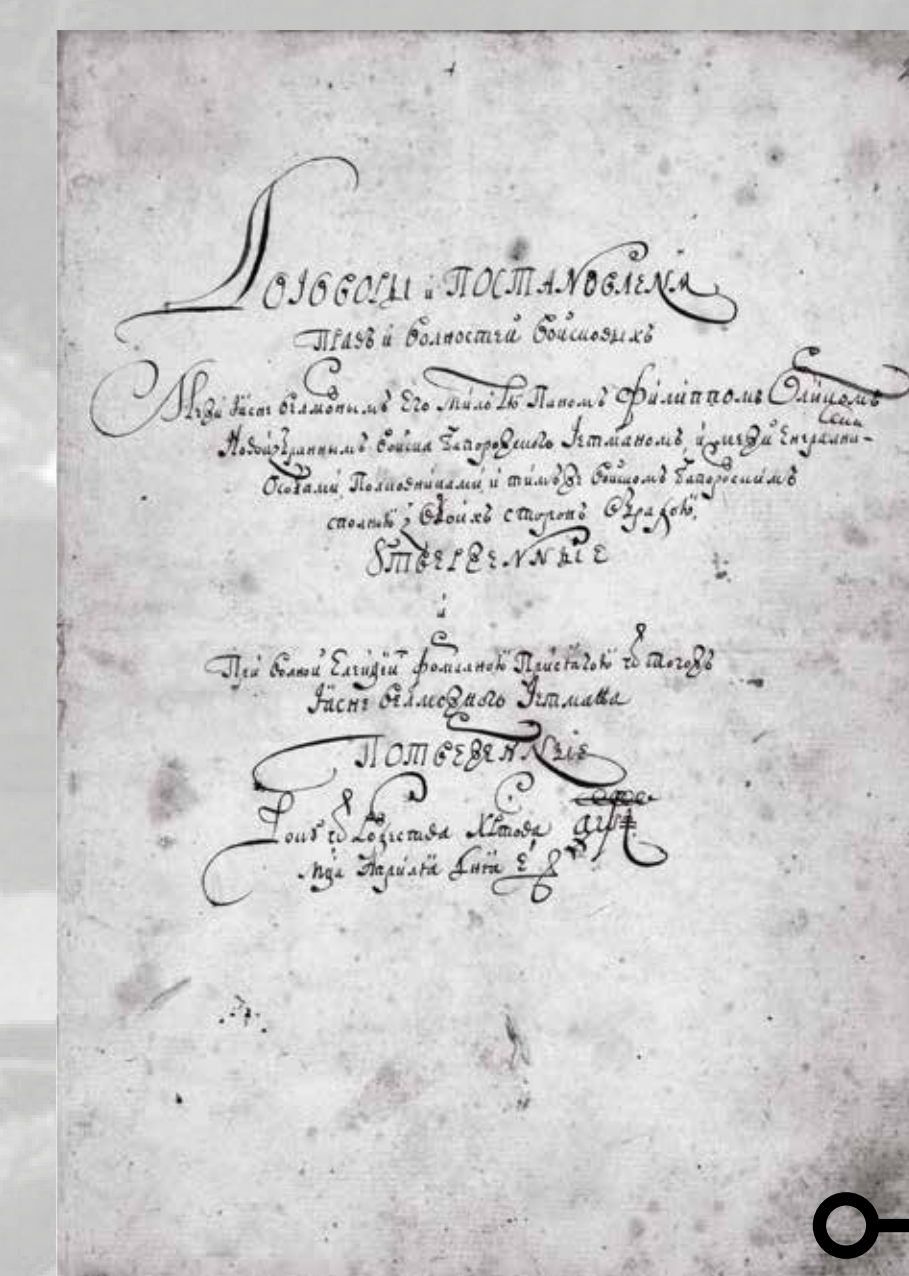
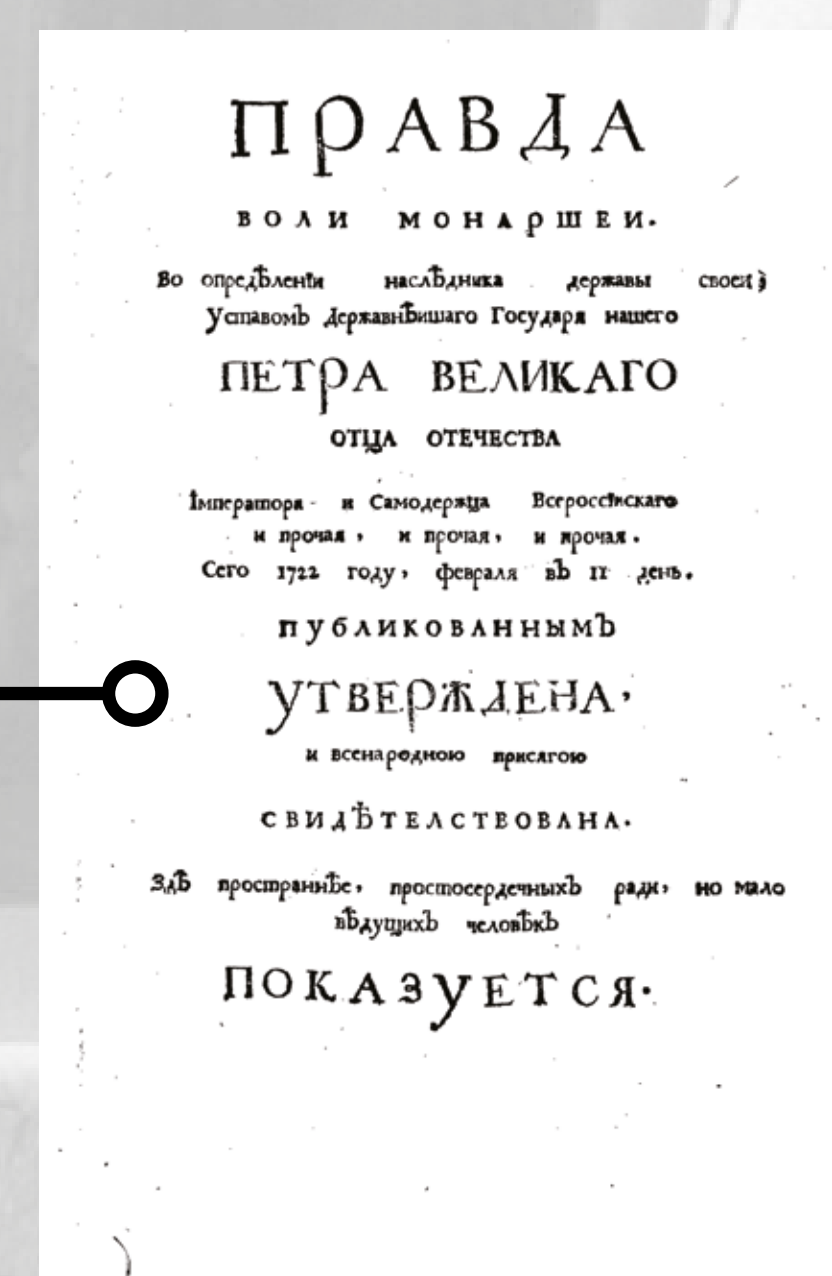
Rusijos šiaurės rytinės žemės tapo mongolų Aukso Ordos dalimi, todėl Maskvos kunigaikštystės politinė kultūra perėmė Ordos tvarką ir tradicijas: valdovo šlovinimą ir visišką paklusnumą jam, absoliutų valstybės dominavimą, privačios žemės nuosavybės nebuvimą ir bendruomeninę sanklodą.

Nuo XV a. pabaigos Maskvos kunigaikščiai, iškritę iš Ordos traukos lauko, pradėjo ieškoti naujos tapatybės. Tuo metu formavosi Maskvos kaip „trečiosios Romos“ samprata, buvo aktualizuojamos Maskvos valdančiojo elito sąsajos su Rusijos kunigaikščių Riurikaičių dinastija.

Galutinai Maskvos paveldimumo iš senosios Rusijos koncepcija buvo sukurta po 1721 m., kai caras Petras I pervadino Maskvos valstybę į Rusiją. Svarbią vietą Rusijos imperinėje ideologijoje užėmė stačiatikybė, kuri kartu su „patvaldyste“ tarsi suvienijo trinarį „rusų tautiškumą“.

Šiandien Kremliaus propaganda atsisako „broliškų tautų“ sąvokos, pakeičia ją „vienos tautos“ sąvoka – šitaip siekiama pagrįsti ir pateisinti agresiją prieš Ukrainą ir jos žmones.

1710 m. Filipo Orlyko konstitucijos titulinis puslapis (Zaporožės kariuomenės teisų ir laisvų paktai ir konstitucijos)

Šv. Sofijos soboras (Sofijos katedra) – sakralinis pastatas, pastatytas XI a. pirmoje pusėje Kyjive

„Monarcho valios teisingumas“ – 1722 m. traktatas su „Sosto paveldėjimo statuto“ komentarais ir argumentais, 1722 m. vasario mėn. pasirašytas Petro I

Timothy Snyderis, interviu Ezrai Kleinui „The New York Times Opinion“, tinklaraidė „Ezra Klein Show“

“

Putinas iškraipo istoriją ir tuo remdamasis kuria mitus. Viską, kas neatitinka jo supratimo apie šią vienybę, jis atmeta kaip dirbtina: „Jei yra faktų, įrodančių, kad Ukrainos istorija nėra Rusijos istorijos dalis, juos reikia atmesti.“

”

Monomacho kepurė Maskvos kremliaus Ginklų rūmuose yra Maskvos carų karūna, kurią Bizantijos imperatorius XII a. tariamai padovanojo Kyjivo kunigaikščiui Vladimirui Monomachui. O iš tikrųjų ją sukūrė Maskvos meistrai, naudodami senas įvairios kilmės dalis. Kepurės pagrindas – moteriška mongoliška tiubeteika

Paminklas Kyjivo princesei Olgai, kuri 957 m. po apsilankymo Konstantinopolyje atsivertė į krikščionybę, Kyjivas

Kovų už nepriklausomybę šimtmetis

Mitingas per III Karinį kongresą (centre – generalinis sekretorius (ministras) karo reikalams, toliau – ULR vyriausiasis kariuomenės atamanas (aukščiausiasis vadas) ir ULR Direktorijos (aukščiausiojo valstybės valdžios organo) pirmininkas Simonas Petliūra, Centrinės Rados pirmininkas Michailo Hruševskis, Generalinio sekretoriato (vyriausybės) vadovas Volodymyras Vynyčenko). Kyjivas, 1917 m. lapkričio 2 d.

Ukrainos Centrinės Rados pirmasis generalinis sekretoriatas (vyriausybė), 1917 m.

Ukrainos Liaudies Respublikos prezidentas išveivioje Mykola Plavjukas savo įgaliojimus ir simbolinę atributiką perduoda pirmajam nepriklausomos Ukrainos Prezidentui Leonidui Kravčukui, pasirašydamas atitinkamą atsistatydinimo raštą. 1992 m. rugpjūčio 22 d.

Buvę politiniai kaliniai, Aukščiausiosios Rados deputatai 1990 m. liepos 16 d. – Ukrainos valstybės suvereniteto deklaracijos priėmimo dieną.

VASARIO REVOLIUCIJA RUSIJOJE IR CARIZMO ŽLUGIMAS PASKATINO ATSIIRASTI UKRAINOS NACIONALINIO IŠSIVADAVIMO JUDĖJIMĄ.

Per 1917–1921 m. Ukrainos revoliuciją ukrainiečiai atkūrė savo valstybę – Ukrainos Liaudies Respubliką (ULR). Pirmoji XX a. Ukrainos nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. sausio 22 d. Tais pačiais metais patvirtintas Ukrainos Liaudies Respublikos herbas (pagrindinis elementas – trišakis, senovės Rusios kunigaikščio ženklas), himnas „Ukraina dar nemirė“, valstybės mėlynai geltona vėliava.

1919 m. sausio 22 d. buvo paskelbtas Ukrainos Liaudies Respublikos ir Vakarų Ukrainos Liaudies Respublikos Susijungimo aktas. Įstatymų leidybos lygmeniu buvo sujungtos dar XVII a. padalintos Ukrainos teritorijos.

“

Mes, ukrainiečiai, iš savo praktikos žinome, ką reiškia Sovietinės Rusijos įvykdytas Ukrainos užkariavimas. Mes išgyvenome visą visų Ukrainos tautos požymių naikinimo bakchanaliją, Ševčenkos portretų trypimą, sušaudymus už ukrainietišką pažymėjimą ir ukrainiečių kalbą.

”

Laikraštis „Raudonoji vėliava“ (Ukrainos socialdemokratų spaudinys), 1919 m. vasario 14 d.

Tačiau bolševikinė Rusija ėmėsi ginkluotos agresijos ir okupacijos. Karinė raudonojo teroro politika buvo lydiama žudynių, masinio gyventojų plėšimo, trėmimo į lagerius, teroristinių okupuotų žemių valdymo metodu.

Įtrauktose į SSRS Ukrainos žemėse komunistinis totalitarinis režimas nužudė milijonus žmonių dėl 1932–1933 m. vykusio bado (Holodomoro), represijų, trėmimų ir kary. Tačiau idėja iškovoti Ukrainos valstybinę nepriklausomybę tapo lemiamą XX a. nacionaliniam išsivadavimo judėjimui. Esant menkiausiai progai ukrainiečiai pareiškėdavo teisę į savo valstybę.

Antrojo pasaulinio karo metais Vakarų Ukrainos prijungimas prie SSRS ir ten prasidėjęs teroras bei represijos išprovokavo didelio masto ginkluotą vietos gyventojų pasipriešinimą. Ukrainos sukilėlių armija kariavo tiek prieš nacių, tiek prieš komunistus (iki XX a. septintojo dešimtmečio pradžios). Sovietinis režimas sukilėlius ir kovotojus už nepriklausomybę praminė „banderovcais“. Jie vis dar yra pagrindiniai šiuolaikinės Rusijos propagandos antiherojai.

Iki XX a. devintojo dešimtmečio pabaigos komunistinis SSRS režimas susilpnėjo, ir ukrainiečiai atgavo nepriklausomybę. 1991 m. rugpjūčio 24 d. Ukrainos SSR Aukščiausioji Rada priėmė Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo aktą. 1991 m. gruodžio 1 d. visuotiniame Ukrainos referendume ukrainiečiai absoliučia balsų dauguma pareiškė norą gyventi nepriklausomoje valstybėje. Ukrainos ir Rusijos keliai išsiskyrė.

ULR kariuomenės vyriausiasis atamanas Simonas Petliūra ir karo ministras Volodymyras Salskis kovinės vėliavos įteikimo metu apžiūri 6-osios Šaulių diviziono dalinius. Berdyčivas, 1920 m. gegužės 5 d.

Ukrainos kariuomenės demonstracija Černivciuose. 1917 m. gegužės 1 d. Ukrainos H. Pšenyčnio centrinis valstybinis kino, foto ir garso įrašų archyvas

Oleksandro Kožycios vadovaujama Ukrainos respublikos kapela Prahėje (Čekoslovakija, 1919 m. balandis). Kapelą 1919 m. sausio 16 d. Kyjive įsteigė Ukrainos Liaudies Respublikos švietimo ministerijos muzikos skyrius Direktorijos vadovo Simono Petliūros nurodymu Ukrainos muzikinei kultūrai užsienyje populiarinti. Būtent ji supažindino pasaulį su Mykolos Leontovičiaus genialiai aranžuota kaledine giesme „Ščedrik“ („Dosenukas“, – red.) – dabar plačiai žinoma kaip „Carol of the bells“.

Valstiečiai gauna sorų už darbadienius Demjano Biedno vardo kolūkyje.

Bendro žemės dirbimo draugijos nariai veža išbuožintą valstiečio P. Jemecio derlių į bendrą svirną. Grišinės rajonas, Donecko sritis, XX a. ketvirtasis dešimtmetis

Ukrainos sukilėlių armijos kariai iš Ivano Frankivsko krašto. XX a. penktasis dešimtmetis.

„Bandomieji“ karai

PRIEŠ RUSIJOS ĮSIVERŽIMĄ Į UKRAINĄ VYKO DEŠIMTMEČIUS TRUKUSIOS PROVOKACIJOS, EKONOMINIAI IR INFORMACINIAI KARAI.

„Iki karo su Rusija liko mažiau nei kilometras.“ Tokių antraščių 2003 m. rudenį laikraščiuose buvo apstu. Tada Rusija pradėjo statyti užtvanką į Ukrainos Tuzlos salą Kerčės sąsiauryje pasikėsindama į Ukrainos teritoriją.

Ukraina nusiuntė protesto notą RF užsienio reikalų ministerijai ir sukoncentravo papildomas pajėgas prie Tuzlos. Ukrainos karinių jūrų pajėgų laivai saloje buvo parengti kariniai padėčiai, kariškiai gavo įsakymą paleisti ugnį priešui pažeidus valstybės sieną.

Tada prie karo nebuvo prieita: po Leonido Kučmos ir Vladimiro Putino pokalbio telefonu Rusija sustabdė statybas. Tačiau tai buvo Krymo užgrobumo 2014 m. repeticija.

“ Tuzla yra mūsų. Ir Sevastopolis yra mūsų. Azovas yra mūsų vidaus jūra. Šiuolaikinė Ukraina iš viso neturi nieko bendra su Krymu ar Sevastopolium.”

Dmitrijus Rogozinas, Valstybės Dėmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininkas radijo stoties „Echo Moskvj“ eterio metu per konfliktą dėl Tuzlos salos, 2003 m.

Spaudoje, televizijoje, internete buvo pradėtos propagandinės kampanijos, kurių ideologiniu pagrindu tapo „rusiško pasaulio“ koncepcija, XXI a. antrajame dešimtmetyje aktyviai paremta Rusijos stačiatikių bažnyčios patriarcho Kirilo (Gundiajevo).

Naujų paaštrėjusių Rusijos ir Ukrainos santykių etapą išprovokavo 2004 m. Ukrainos prezidento rinkimai, kurie baigėsi masiniais protestais, į istoriją įėjusiais kaip Oranžinė revoliucija. Tada Kremlius bandė suskaldyti Ukrainą per separatistų kongresą Severodonecke. Tačiau Ukrainos Saugumo Tarnyba neleido procesams įsibėgėti.

Tada Kremliaus vadovybė ėmė daryti ekonominį spaudimą Ukrainai, pirmiausia šantažuodama, kad nutrauks dujų tiekimą. Į visišką ar iš dalies Rusijos kapitalo kontrolę pateko ryšių ir telekomunikacijų pramonė, dalis bankų sektoriaus ir kt.

Prasidėjo informacinis karas, nukreiptas gilinti Ukrainos visuomenės susiskaldymą ir didinti nepasitikėjimą demokratine valdžia.

Rusijos agresija sustiprėjo 2010 m., kai į valdžią atėjo Viktoras Janukovyčius. 2010 m. balandžio 21 d. jis ir tuometinis Rusijos prezidentas Dmitrijus Medvedevas pasirašė vadinamuosius Charkovo susitarimus, kuriais buvo pratęstas Rusijos laivyno buvimas Ukrainoje. Tai buvo specialios operacijos, skirtos visiškai kontroliuoti Ukrainą, pradžia.

RF specialiosios tarnybos Ukrainoje suaktyvino agentūrinius tinklus – nuo dešiniųjų radikalų ir dvasininkų iki komunistų. Ukrainos auditorijai buvo transliuojami mitai apie vienybę su Rusijos žmonėmis ir prisijungimo prie Rusijos pranašumus.

Propagandos kanalai neapsiribojo žiniasklaida. Kinematografas, šou verslas, nepolitinės programos taip pat buvo pajungtos bendram tikslui – diskredituoti Ukrainą atmetant jos pirmumą, pabrėžiant „antrarūšiškumą“.

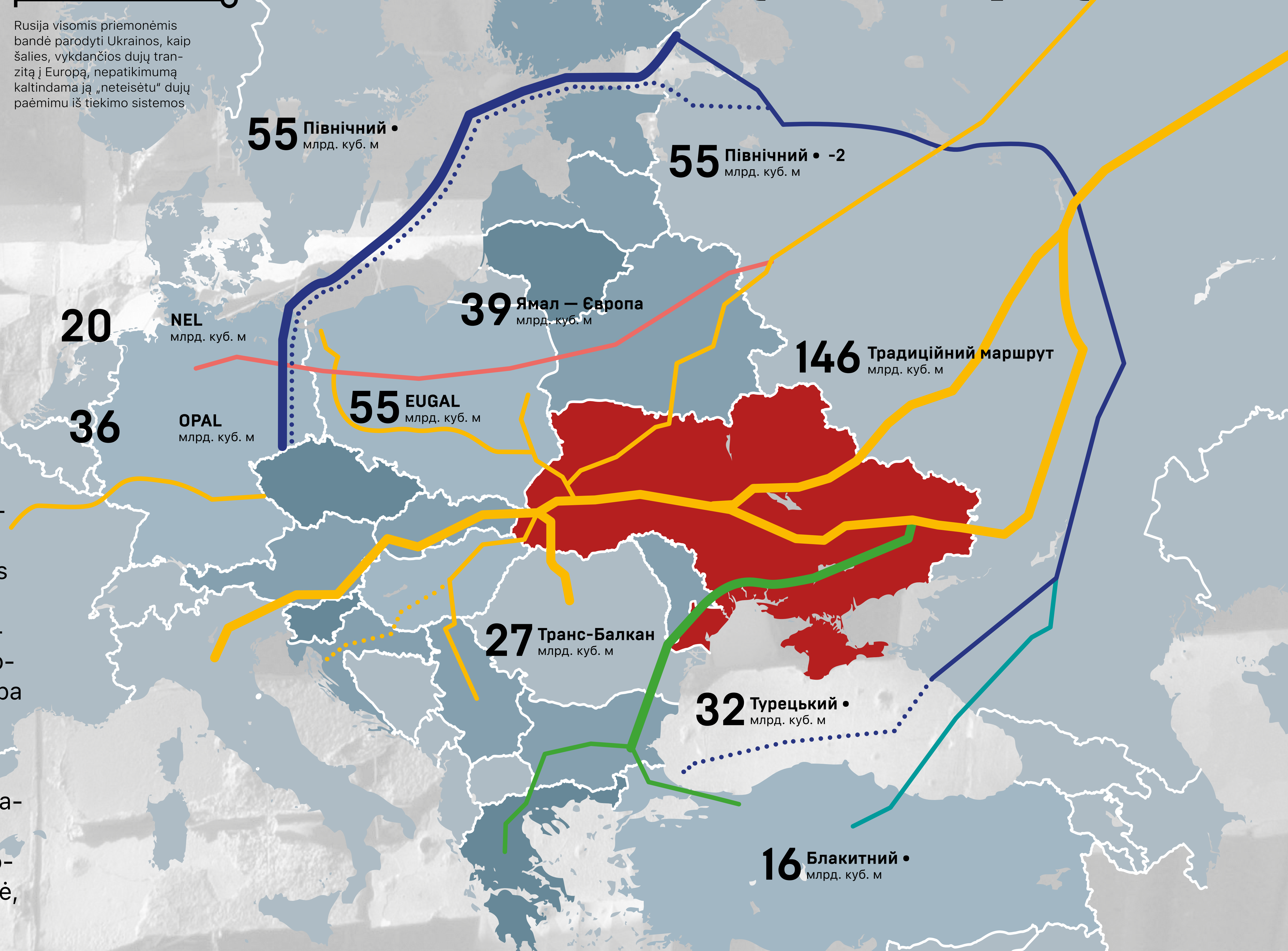
Užtvankos statyba Ukrainos Tuzlos salos link buvo akivaizdus tiek tarptautinės teisės normų, tiek Ukrainos ir Rusijos dvišalių susitarimų pažeidimas. Ukrainos valdžios ryžtas ginti savo teritorinį vientisumą sustabdė užtvankos statybą 102 m atstumu nuo Ukrainos teritorijos. 2003 m. spalio 15 d.

Ukrainos ir Rusijos Federacijos prezidentai Leonidas Kučma ir Vladimiras Putinas bei Ukrainos ministras pirmininkas Viktoras Janukovyčius geležinkelio ir kelių perkelos Krymas–Kaukazas atkūrimo iškilmingoje ceremonijoje, 2004 m. lapkričio 12 d. Iki Oranžinės revoliucijos likusios kelios dienos. Rusija atvirai palaikė Viktoro Janukovyčiaus kandidatūrą prieš Viktorą Juščenką.

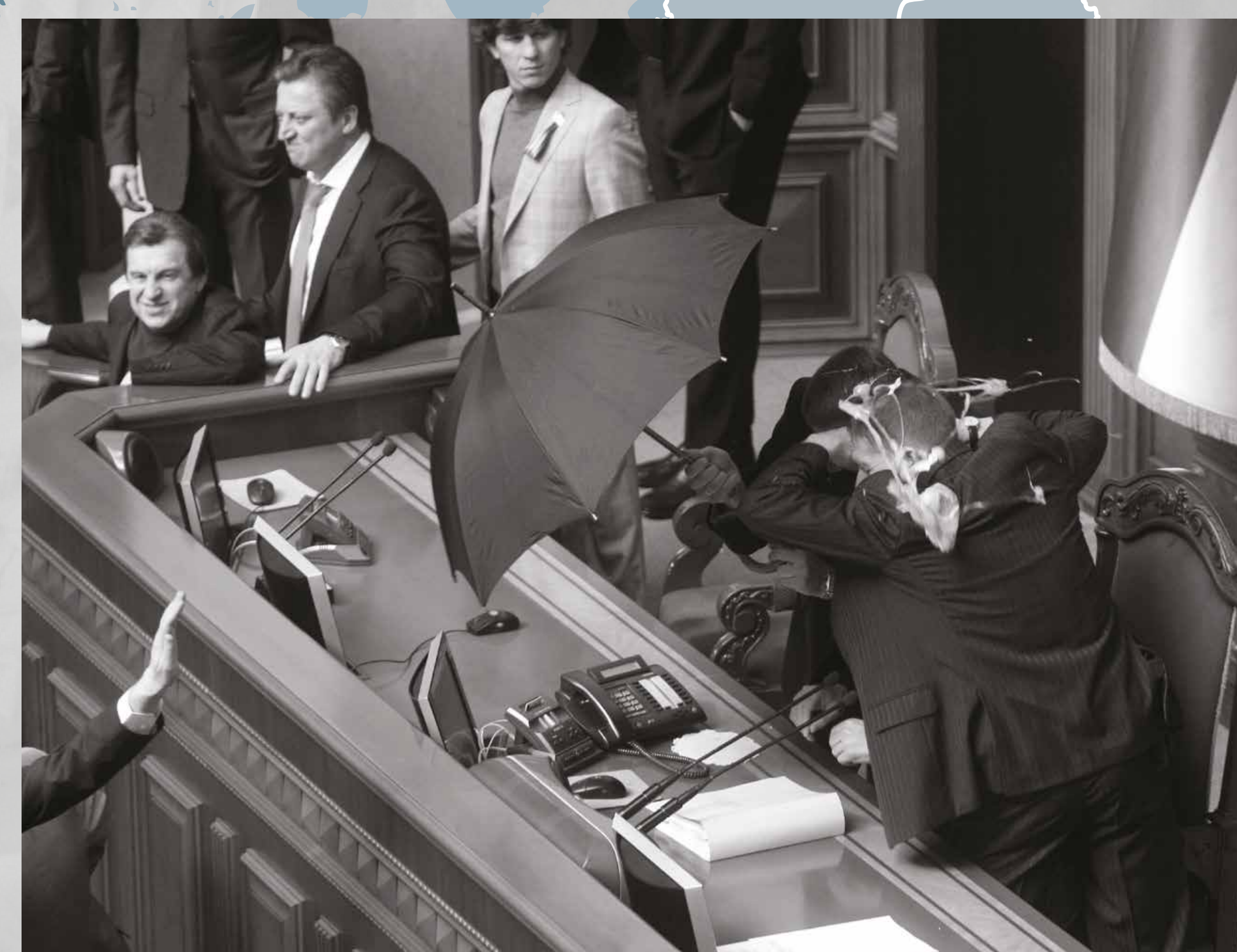

Oranžinė revoliucija vyko be kraujo. Tačiau yra informacijos apie Kremliaus vadovo spaudimą prezidentui Leonidui Kučmai panaudoti jėgą prieš protestuotojus. Tai vyko per jų susitikimą Vnukovo oro uoste 2004 m. gruodžio 2 d. Nepriklausomybės aikštė. Kyjivas, 2004 m. gruodžio 9 d.

Rusiškų dujų tranzitas į Europą

Rusija visomis priemonėmis bandė parodyti Ukrainos, kaip šalies, vykdančios dujų tranzitą į Europą, nepatikimumą kaltindama ją „neteisetu“ dujų paėmimu iš tiekimo sistemos.

Charkovo susitarimas. Siekdama pirkti dujas su nuotaida Ukraina sutiko su Juodosios jūros laivyno buvimu savo teritorijoje iki 2042 m. Ankstesnė tarpvalstybinė sutartis numatė, kad Juodosios jūros laivynas bus dislokuotas Ukrainos uostuose iki 2017 m.

Charkovo susitarimų ratifikavimas parlamente įvyko itin įtemptoje situacijoje. Opozicija bandė užkirsti kelią faktiniam Ukrainos suvereniteto grovimi sutrikdydama posėdį, užmėtydama prezidentų kiaušiniiais.

Nepaisant akivaizdžiai anti-valstybinio turinio, už Charkovo susitarimus vis dėlto balsavo parlamento dauguma, vadovaujama Regionų partijos. Aukščiausiosios Rados pirmininko Volodymyro Lytvino šalininkai jį „išgelbėjo“ nuo apšaudymų uždengę skečiais.

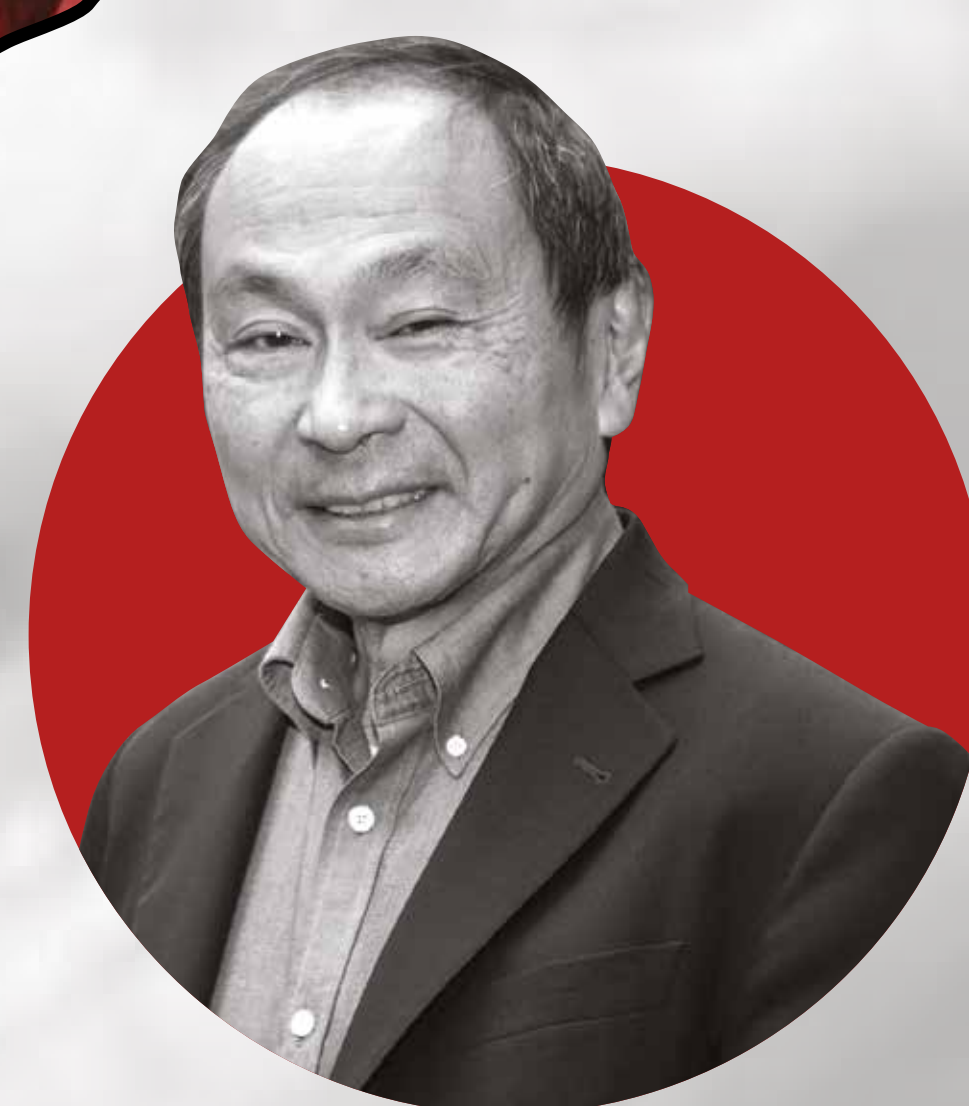

Rusijos kariai Kryme, 2014 m.

Kai 2014 m. vasarį Kryme ginkluoti uniformuoti vyrai be identifikavimo ženklų užgrobė strateginius objektus, RF neigė, jog tai yra Rusijos kariuomenėje tarnaujantys kariai. Vėliau prezidentas Putinas tai pripažino. 2014 m. kovą, pažeisdami visas tarptautines normas, Rusijos okupantai surengė pasaulio nepripažintą „referendumą“, pagal kurio rezultatus RF „įtraukė“ Krymą į savo sudėtį.

Francis Fukujama, Stanfordo universiteto profesorius apie karą Ukrainos Rytuose, 2016 m.

“ Putinas nenori matyti, kaip buvusioje Sovietų Sąjungos teritorijoje atsiranda tikrosios demokratijos. Bet tai taip pat yra senais laikais vykdytos agresijos reikalas. ”

2014 m. Karo pradžia

Ukrainos žurnalistas ir publicistas Stanislavas Asejevas knygoje Šviesus kelias: vienos koncentracijos stovyklos istorija (The Torture Camp on Paradise Street) papasakojo apie juos dvejus metus trukusį įkalinimą kalėjime „Izolacija“ (Donেকে), kurį „DLR“ smogikai pavertė koncentracijos stovykla.

Orumo revoliucijos metu kovoję už demokratinę vertybę žuvo 107 aktyvistai. Vėliau jie buvo pavadinti Dangiskąja Simtine.

Igoris Girkinas Kyjivo Pečorų lauroje (vienuo mėn.) 2014 m. sausio mėn. Tų pačių metų gegužę I. Girkinas, šaukiniu „Štelkovas“, ėmėsi vadovauti „DLR“ teroristinės grupuotės smogikų „ginkluotoms pajėgoms“. Rusijos stačiatikių bažnyčia įsiveržimo į Krymą ir Donbasą metu padėjo prorusikiems kovotojams užgrobti teritorijas.

Darbai iš grafikos romano „Pragarmė“, Serhij Zacharov

2014 m. liepos 17 d. rusų smogikai iš Rusijoje pagaminto raketų komplekso „Buk“ numušė keleivinį lėktuvą „Boeing 777“. Pagal aukų skaičių „Boeing 777“ katastrofa buvo didžiausia XXI a. nuo 2001 m. rugsėjo 11 d.

Užimtame Slovjanске, Donecke ir kituose miestuose prorusiški smogikai sulaikydavo ir įkalinavo, kankindavo ir sušaudydavo žmones, turinčius prukrainietišką poziciją, išpažįstančius smogikams nepriimtinius įsitikinimus arba atrodančius jiems tiesiog esant įtartinus.

Donecko oro uostas tapo Ukrainos gynėjų tvirtybės simboliu – gynėjų, kuriuos už nepalaiziamumą pavadino „kiborgais“. Kovos dėl oro uosto prasidėjo 2014 m. gegužę ir truko 244 dienas. Tik smogikams susprogdinus betonines pertvaras, Ukrainos kariškiai pasitraukė į aplinkines gyvenvietes, kur ir toliau laikė pozicijas. Mūšiuose dėl Donecko oro uosto žuvo 109 kariai, 446 buvo sužeisti, 6 dingo be žinios.

2014 m. rugpjūtį Rusijos kariai klaidingai nužudė 368 Ukrainos karius apšaudydami kolonas, kurios vadinamuoju „žaliuoju koridoriumi“ išeidinėjo iš apsuptyje prie Ilovaisko. Tragedija prie Ilovaisko privertė Šiaurės Amerikos ir Europos šalis imtis kolektyvinės gynybos priemonių prieš Rusiją: buvo nuspręsta įsteigti Greitojo reagavimo pajėgas.

Nuo 2013 m. lapkričio 21 d. milijonai ukrainiečių išėjo į Nepriklausomybės aikštę ir kitų miestų gatves protestuodami prieš prorusiško prezidento Viktoro Janukovyčiaus atsisakymą pasirašyti susitarimą dėl Ukrainos asocijuotos narystės Europos Sąjungoje. Lemiamą ukrainiečiams kovą už Laisvę ir Orumą iš pradžių buvo pavadinta Euromaidanu, o vėliau – Orumo revoliucija. Protestas nenutrūkstamai tęsėsi 94 paras.

Orumo revoliucija galutinai nulėmė europinį pasirinkimą – Ukraina tapo asocijuota ES nare. Ši revoliucija taip pat atvėrė kelią svarbiausiems pokyčiams – pilietinės visuomenės raidai, pototalitarinės visuomenės virsmui demokratine.

Tačiau vos tik Ukraina žengė žingsnį Europos link, pasitraukdama iš Kremliaus įtakos sferos, pasaulis tapo XXI a. precedento neturinčio karinio įsiveržimo Europoje liudininku.

2014 m. vasarį Rusijos Federacija, pažeisdama tarptautinės teisės normas, dvišalius ir daugiašalius susitarimus, aneksavo Krymo Autonominę Respubliką, o balandį pradėjo Donbaso teritorijos dalies okupaciją Ukrainos Rytuose, dangstydamasi, jog tai esąs pilietinis konfliktas. Agresorius užgrobė apie 7 proc. Ukrainos teritorijos.

JT duomenimis, Rusijos agresijos aukomis tapo daugiau nei 40 000 žmonių, iš kurių daugiau nei 13 000 žuvo, o 1 500 000 – paliko savo namus. Į savo teritoriją Rusija neteisėtai išgabeno 27 proc. pramoninio Donbaso potencialo.

Dėl Janukovyčiaus režimo nusilpnintos Ukrainos kariuomenės būklės ir Rusijos užpuolimo metu susiklosčiusios pereinamosios politinės situacijos Ukraina negalėjo nedelsdama sustabdyti agresoriaus. Tačiau netrukus pavyko atmušti Rusijos kariuomenės puolimą ir sugrąžinti dalį okupuotų teritorijų Ukrainos Rytuose. Tai pavyko padaryti titaniškais ukrainiečių pastangomis visais lygmenimis, jie stjo ginti valstybę Ukrainos ginkluotųjų pajėgų, karo savanorių formuočių ir galingo pagalbą teikiančių savanorių judėjimo, atsiradusio Orumo revoliucijos metu, gretose.

Rusijos ir Ukrainos karas Ukrainos Rytuose truko 8 metus viso pasaulio akivaizdoje. Per šį laiką ukrainiečiai sulaukė Rusijos agresiją mokėdami didžiulę kainą už europinės krypties ir demokratinę vertybių, deklaruotų Orumo revoliucijos metu, pasirinkimą. Ukraina tapo gyvu skydu Europai, Laisvės forpostu pasauliui.

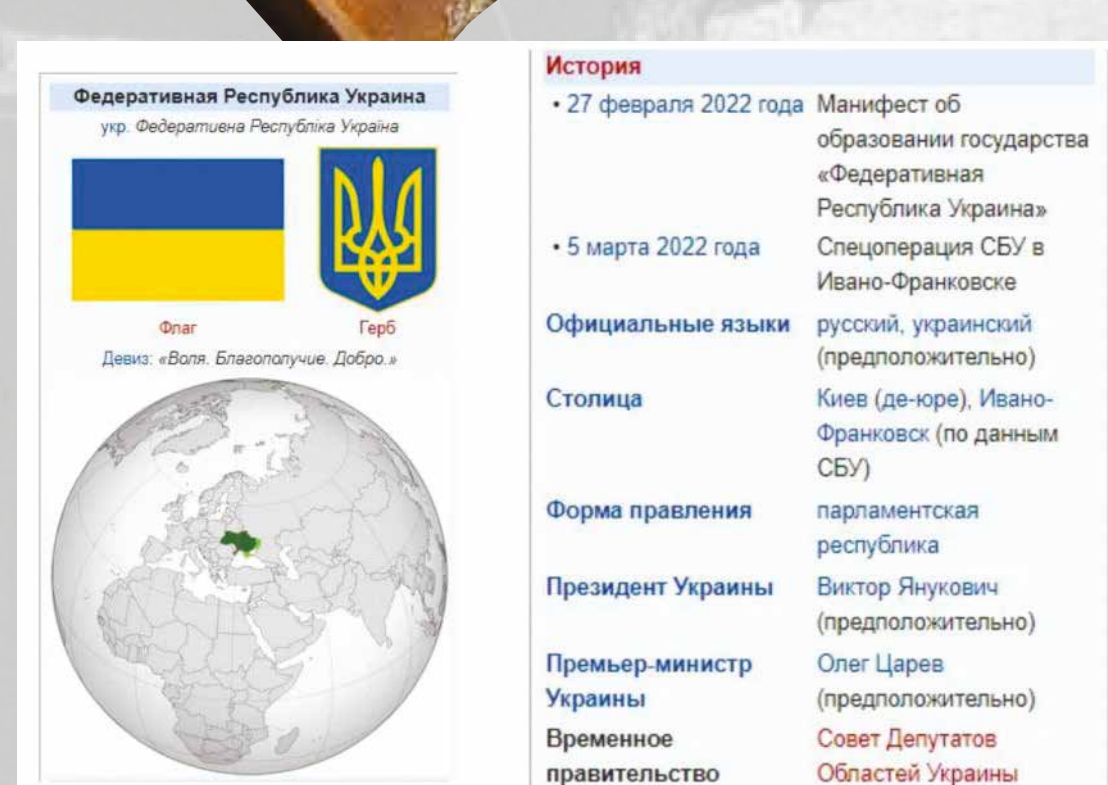

Nevykęs Putino „žaibiškas karas“

Putinas vyliosi paimsiąs Kyjivą per keletą dienų. Bet taip ir nepavyko pasistūmėti toliau sostinės apylinkių – sostinės gatvės virto sustiprintais bastionais, pasirengusiais atremti priešo puolimus. Nuotraukoje: Kyjivas, Nepriklausomybės aikštė. Paskutinius prieštankinius „ežius“ Kyjive buvo galima pamatyti 1941–1943 m., nacių okupacijos laikais

Kovo 6 d. Vikipedijoje rusų kalba pasirodė (ir kitą dieną ding) straipsnis apie „Ukrainos Federacinę Respubliką“. Išvakarėse Ukrainos saugumo slaptosios tarnybos pranešė apie Ivano Frankivsko mieste sulaikytą agentūrinio tinklo organizatorių, turėjusių užduotį DLR / LLR pavyzdžiu sukurti eilinį tariamą darinį Vakarų Ukrainoje ir destabilizuoti padėtį užnugaryje

Įsiveržimo išvakarėse Baltarusijoje ties Ukrainos pasieniu Putinas surengė bendras karines pratybas „Sąjunginis ryžtas – 2022“, kurios vyko vasario 10–22 d. Prisidengus tariamais „mokymais“ į Baltarusiją buvo permeta technika bei gyvosios pajėgos net iš Tolimųjų Rytų

Gyvačių salos gynėjų atakas rusų agresoriams tapo ukrainiečių pasipriešinimo simboliu ir neišsenkančiu liaudies kūrybos šaltiniu.

2022 M. VASARIO 24 D. APIE 4 VALANDĄ RYTO RUSIJOS FEDERACIJOS VADOVAS VLADIMIRAS PUTINAS PASKELBĖ APIE „YPATINGOSIOS KARINĖS OPERACIJOS“ PRADŽIĄ, KURIOS SIEKIU ĮVARDIJO „UKRAINOS DEMILITARIZACIJĄ IR DENACIFIKACIJĄ“.

Dar 2021 m. gruodžio pradžioje vokiečių „tabloidai“ „Bild“ paskelbė galimo Rusijos įsiveržimo į Ukrainą žemėlapy su nuoroda į savo šaltinius NATO. Panašią informaciją 2021 m. lapkritį išplatino ir Ukrainos gynybos ministerijos Centrinė žvalgybos valdyba. Rusija iki pat 2022 m. vasario vidurio neigė galimybę pulti Ukrainą

Po keleto minučių rusų raketos smogė Ukrainos oro uostams ir karinėms bazėms visoje šalyje ir prasidėjo atviras ginkluotas rusų įsiveržimas iš Baltarusijos ir iš laikinai užgrobtos Krymo. Rusijos–Ukrainos karas, pradėtas Rusijos Federacijos dar 2014 m., perėjo į naują intensyvią fazę.

Analitiko Johano Mišelio duomenimis, prie Ukrainos sienų, taip pat prie pasienio su Baltarusija, Rusijos Federacija sutelkė beveik 200 000 kareivių, suskirstytų į 60 kovinių grupių.

V. Putinas planavo žaibišką karą: nuleisti Hostomelio oro uoste desantą, kuriam padėtų per Čornobylio negyvenamą zoną atvartyta šarvuotoji technika ir artilerija, užgrobti Kyjivą ir priversti Ukrainos vyriausybę kapituliuoti. Kyjivui paimti jie buvo skyrę 3–5 dienas. Lygiagrečiai iš Šiaurės buvo smogta Černihivui, Sumams bei Charkivui, iš Pietų – Odesai, Mykolajivui, Chersonui ir Mariupoliui.

Rusijos propaganda įtikinėjo savo kareivius, kad jie važiuojantys „vaduoti“ ukrainiečių iš mistinių „banderininukų“ (Ukrainos vado Stepano Banderos vardu keiksnuojamų tautininkų, – red.) ir kad jų ten neva lauksią „su duona ir druska“. Tikrovė pasirodė besanti visai kitokia: nuo pirmųjų įsiveržimo valandų agresoriaus armija sutiko beprotišką ne tik Ukrainos ginkluotųjų pajėgų ir Nacionalinės gvardijos, bet ir paprastų piliečių, susitelkusių į teritorinės gynybos dalinius, pasipriešinimą.

Rusijos planuotas „žaibo karas“ žlugo: „antroji pagal dydį pasaulyje armija“ tikrovėje pasirodė esanti tik plėšikų ir karo nusikaltėlių gauja, pradėjusi terorą ir genocidą okupuotose teritorijose. Bet tai nepalaužė ukrainiečių. Jų pasipriešinimo simboliu tapo Gyvačių salos gynėjų atakas, apskriejęs visą pasaulį: „Rusų karo laive – eik tu na..!“

Marodieravimas

Neturėdama galimybės tinkamai aprūpinti savo armijos okupuotose teritorijose, Rusija įteisino plėšikavimą davusi oficialų leidimą „apsirūpinti patiemis“. Rusų kareiviai vagia net kilimus, unitazus ir apatinius rūbus

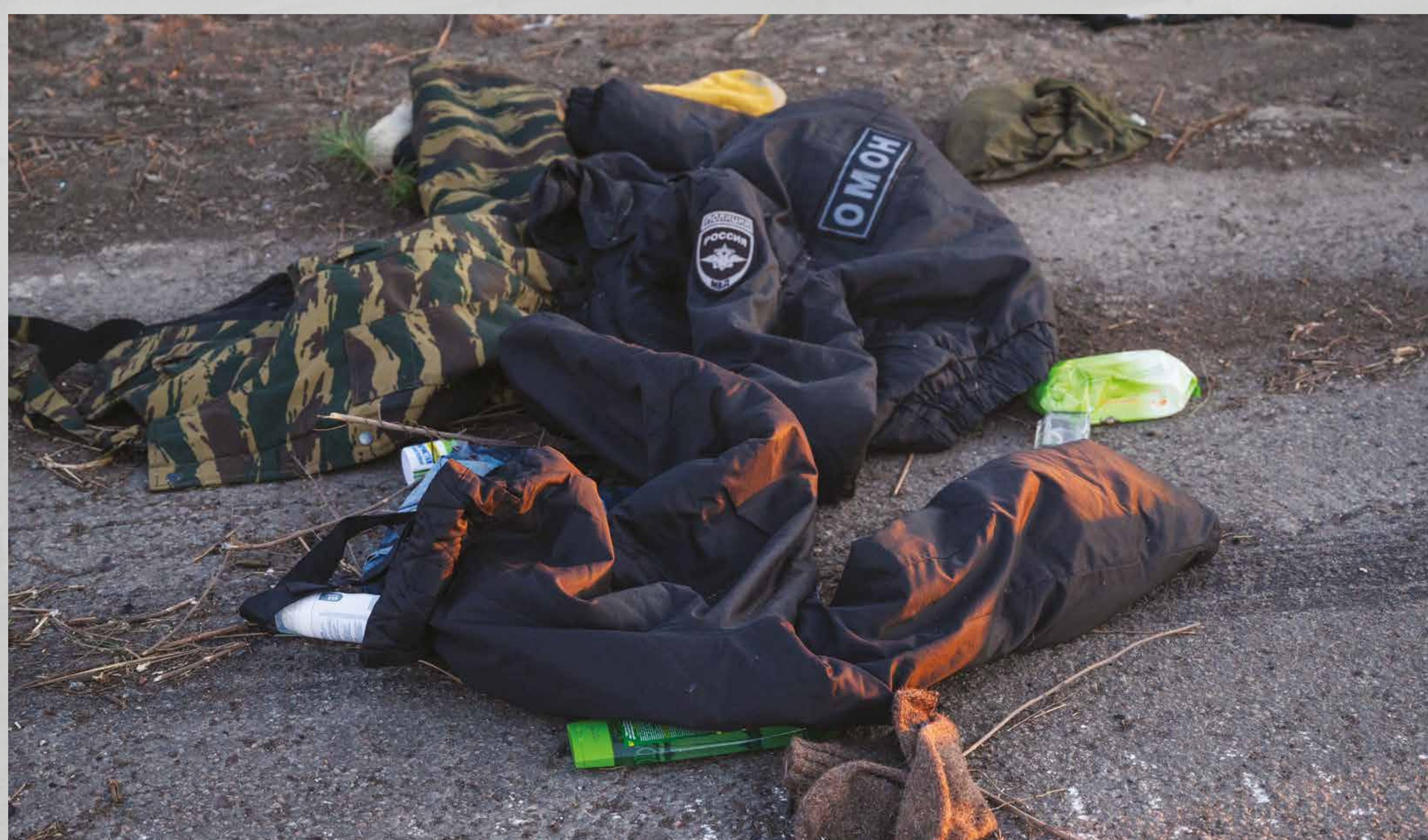
„Kai pirmąsyk sužinojome apie karinius Putino užmojus šiame kare – o tai buvo dar pernai rudenį, – jo kariškiai jam sakė, kad jis būsiąs Kyjive ir užimsiąs jį per penkias dienas. Kariuomenės vadai sakė jam, kad jis kontroliuosiąs visą Ukrainą ir šią kontrolę įgysiąs per dvi savaites.“

Viktorija Nuland, JAV Valstybės sekretoriaus padėjėja politikos klausimais.

Suplanavę „žaibišką karą“, rusai nepagalvojo apie ilgalaiį kariuomenės aprūpinimą, dėl to dalis technikos paprasčiausiai užgesdavo vidury kelio. Paliktas rusų karines mašinas vietiniai ūkininkai paprasčiausiai nutempdavo ir perduodavo Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms. Nuotraukoje matyti vienas iš gausybės youtube pasirodžiusių kadrų.

Rusijos vadovybė įtikino savo kariuomenę, kad Ukrainos ginkluotosios pajėgos nėra pajėgios pasipriešinti, todėl okupantų priešakinėse pajėgose buvo OMON būriai, kurių tikslas – išsklaidyti taikias demonstracijas

Didžiausio pasaulyje krovininio Antonovo lėktuvo „An-225“ Svajone, gabenusio humanitarinius krovinius į tolimiausius ir karščiausius mūsų planetos taškus, nuolaužos. Lėktuvas buvo Rusijos sunaikintas 2022 m. vasario 27 d. Hostomelio oro uostą apšaudant rusams

Neginamas dangus: sugriauti miestai

NUO PIRMOSIOS KARO DIENOS RUSŲ LĒKTUVŲ SMŪGIŲ AUKOMIS TAPO NIEKUO DĒTI UKRAINIEČIŲ MIESTAI IR KAIMAI. SMŪGIŲ GEOGRAFIJA APIMA VISIŠKAI VISUS UKRAINOS GYVENAMUOSIUS RAJONUS.

Okupuotose žemėse fiksuojami plėšikavimo ir civilių gyventojų masinių žudynių, kankinimo ir prievartavimo, vietos savivaldos atstovų, šventikų, žurnalistų, taip pat kitų įtakingų žmonių grobimų atvejai.

Rusijos kariuomenė griauja ne tik oro uostus, sprogdina karinius dalinius, naftos bazines, bet ir gyvenamuosius, gimdymo namus, ligonines, vaikų darželius, mokyklas. Artilerija, raketiniais granatsvaizdžiais, balistinėmis raketomis apšaudomi gyvenamieji rajonai, fiksuotas tarptautinėmis konvencijomis draudžiamų kasetinių ir fosforinių bombų naudojimas. Gėdingiausias karo nusikaltimas – Raudonojo Kryžiaus pastatų apšaudymas.

“

Kviečiu visus Ukrainos draugus aplankyti Kyjivą. Čia gali būti nesaugu, nes mūsų dangus vis dar neapsaugotas nuo Rusijos raketų ir lėktuvų.

”

Per karo mėnesį buvo sugriauta arba neatstatomai sugadinta daugiau nei 200 įvairaus profilio mokyklų, 264 sveikatos priežiūros įstaigos, 13 ligoninių. Sunaikinta daugiau nei 3500 infrastruktūros objektų. Dešimtys miestų, tarp jų Borodjanka, Volnovacha, Mariupolis, praktiškai paversti visiškais griuvėsiais.

Virtinė per pastarąjį karo mėnesį nuo Rusijos antpuolių atkakliausiai besigynusių ir nukentėjusių Ukrainos miestų, tokių kaip Volnovacha, Hostomelis, Mariupolis, Charkivas, Chersonas, Černihivas, Buča, Irpinis, Mykolajivas, Ochtyrka, Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio dekretu buvo suteiktas miesto didvyrio statusas.

Černihivo miesto meras Vladislavas Atošenko pranešė, kad Rusijos kariuomenė sunaikino miestą 70%

Rusijos raketomis sunaikintas Mykolajivo srities administracijos pastatas, 2022 m. kovo 29 d.

Pagyvenusi moteris stovi prie sugriauta po apšaudymo namo Brovarų rajone, Krasylivkos kaime į rytus nuo Kyjivo. Kyjivo priegros rytų ir šiaurės kryptimis yra nesaugiausias, mat okupantai, bandydami užgrobti miestą, šluoja Ukrainos sostinės aplinkinius miestelius bei priemiesčius. 2022 m. kovo 20 d.

Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis

Kovo 31 d. pirmosiose pasaulio žiniasklaidos skiltyse pasirodė nuotrauka iš Kyjivo srities Bučos miestelio, į jį išvadavus iš okupantų. Daugiau nei po mėnesio išsinešdinę rusų okupantai paliko nužudytus, išprievartautus žmones, išdraskytą miestą, kuriame iki karo gyveno 50 000 gyventojų.

Žvilgsnis iš aukštai: ugniagesiai triušia pastato, į kurį pataikė numuštos priešraketos dalys, griuvėsiose. Okupantai vis nenustoję bandę užgrobti Ukrainos sostinę, kuri turėjo būti pagrindinis jų „karo trofėjus“ Kyjivas, 2022 m. kovo 17 d.

Rusijos raketų sunaikintas Žytomyro licejus, 2022 m. kovo mėn.

Per karo mėnesį Charkive buvo sugriauti 1292 gyvenamieji namai, 70 mokyklų, 64 vaikų darželiai ir 16 ligoninių.

KARAS UKRAINOJE DEMONSTRUOJA NUOSTABĄ KELIANČIUS TIEK PAVIENIŲ PILIEČIŲ, TIEK IŠTISŲ TERITORINIŲ BENDRUOMENIŲ DIDVYRIŠKUMO PAVYZDŽIUS. ŠIS KARAS GRŪDINA IR FORMUOJA UKRAINIEČIUS KAIP VIENĄ NACIJĄ, O UKRAINIEČIAI SAVO DIDVYRIŠKUMU STEBINA IR KEIČIA EUROPAŲ BEI PASAULĮ.

Pasaulį stebina faktai, kad Černihivo srities Koriukivkos ar Charkivo srities Kupjansko miestų gyventojai išėjo į gatves ir aikštes, be ginklų stabdydami Rusijos karinę techniką. Kad okupuotame Chersone, Energodare, Melitopolyje ilgiau nei mėnesį nesiliauja protestai su Ukrainos vėliavomis. Kad benamiai renka butelius Molotovo kokteiliams, o 78 metų senelis iš Mykolajivo srities Baštankos miesto tokiu mišiniu padegė okupantų salvinės ugnies įrenginį „Grad“. Kad paprasti žmonės plikomis rankomis paima į nelaisvę okupantus, atima šarvuočius ir perduoda juos Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms. Tokių taikių gyventojų kovos ir didvyriškumo pavyzdžių Ukrainoje yra nemažai.

Šis karas pakeitė ukrainiečius. Yra tūkstančiai atsidavimo, meilės ir bebaimiškumo faktų, kuriuos demonstruoja ir įžymybės, ir paprasti piliečiai. Kiekvienas savo vietoje ir toliau daro mažus žygdarbius, kurie anksčiau ar vėliau virs didele pergale.

Po neuždengtų dangumi: ukrainiečių didvyriškumas

Volodymyras Kovalskis

„INVICTUS GAMES“ KOMANDOS NARYS

Ėjo žvalgo tarnybą. 2016 m. jis neteko abiejų kojų, kai Donbase užkliuvo už rusiškos minos. Per pusantro mėnesio jis jau stovėjo ant protezų, dalyvavo rungtynėse „Didvyrių žaidimai“ ir „Tautos galia“, augino sūnų. Kai rusai okupavo Bučą, nepaisydamas to, kad vaikšto su protezais, paėmęs ginklą stojo ginti Tėvynės. Pirmosiomis rusų puolimo dienomis jis žuvo Bučoje, patikros punkte, tankų mūšyje dengdamas savo bendražygių atsitraukimą.

Maksas Levinas

FOTOŽURNALISTAS

Vienas profesionaliausių karo fotoreporterių. Jo nuotraukos apie karą publikavo Reuters, Associated Press ir kitos garsiausios pasaulio agentūros. 2014 m. jis gyvas išėjo iš Ilovaisko katalo, vėliau sukūrė dokumentinį projektą apie karius „Afterilovaisk“. Sušaudytas rusų, kai mėgino dokumentuoti okupantų veiksmų padarinius netoli Kyjivo srities Hutos Mežyhirkos kaimo.

Natalija Pesotska

PEDAGOGĖ

Ji išgelbėjo 30 vaikų iš globos namų Černigove. Mėnesį ji pati rūpinosi šiais vaikais, bombarduojamame ir apšaudomame mieste. Rusų sviediniai du kartus pataikė į vaikų namus, tačiau moteris suspėjo laiku paslėpti globotinius bažnyčios rūsyje. Ilgainiui Natalija pati persikėlė į rūsį su savo vaikais tam kad galėtų nuolat rūpintis našlaičiais. Pasitaikius progai moteris visus vaikus išsivežė į Ivano Frankivską Vakarų Ukrainoje.

Iryna Jazova

BUČOS GYDYTOJA TERAPEUTĖ

likusi praktiškai vienintelė gydytoja okupuotoje Bučoje, ekstremaliomis sąlygomis ir toliau gelbėjo žmones: gydė sužeistuosius, priimdavo gimdymus slėptuvėje nuo bombų, pasirūpindavo vaistais, padėdavo evakuoti ligonius.

Konstantinas Gudauskas

SAVANORIS

Rizikuodamas gyvybę, padėjo okupuotų miestelių gyventojams ištrūkti iš pragaro, buvo sužeistas. Kartu su legendinio kompozitoriaus Ihorio Poklado, kurį Konstantinas vieną pirmųjų išvežė iš rusų okupuoto Vorzelio, šeima organizavo savanorių misiją. Per dvi savaites jis su bičiuliais išgelbėjo iš pavojingos zonos apie pusantro šimto žmonių.

Artemas Dacyšynas

PAGRINDINIS UKRAINOS NACIONALINĖS OPEROS SOLISTAS

Tarptautinio Seržo Lifaro konkurso trečiosios premijos ir Tarptautinio Rudolfo Nurijevo konkurso sidabro medalia laureatas. Mirė Kyjivo ligoninėje nuo sužeidimų, patirtų per rusų agresorių vykdytą sostinės apšaudymą raketomis.

Vokietijos kancleris
Olafas Scholz

“

Buvo planas per trumpą laiką įgyvendinti karinę visos Ukrainos okupaciją. Tai padaryti nepavyko dėl labai stipraus ukrainiečių vyrų ir moterų bei šalies ginkluotųjų pajėgų pasipriešinimo. Taigi, realybė labai skiriasi nuo to, ką įsivaizdavo Rusijos prezidentas. Jis tikrai manė, kad ten yra daug žmonių, kurie jį širdingai priims. Tiesą sakant, visa ukrainiečių tauta, kad ir kokia gimtąja kalba žmonės kalbėtų, kartu kovoja prieš Rusijos intervenciją

”

Neginamas dangus: sugriautas paveldas

Rusijos agresijos simboliu tapo okupantų visiškai sunaikintas Kyjivo srities Borodjankos miestas, kuriame stovėjusiam ukrainiečių poeto Taraso Ševčenkos paminklui Rusijos kariškiai „peršovė“... galvą

Per 8 Rusijos karo prieš Ukrainą metus buvo sunaikinta ar pažeista daugybė kultūros paveldo objektų – istorijos, archeologijos, architektūros ir urbanistikos paminklų, Ukrainos monumentaliojo meno paminklų.

Kultūros paveldo saugojimas tapo dar svarbesnis po plataus masto Rusijos įsiveržimo į Ukrainą 2022 m. vasario 24 d. Taigi per agresijos mėnesį Rusijos kariuomenės raketų ir bombų atakomis sunaikinta, iš dalies sugriauta ar apgadinta daugiau kaip 130 Ukrainos kultūros paminklų: muziejai, teatrai, bibliotekos, memorialiniai administraciniai pastatai, archyvai, istoriniai ir architektūriniai draustiniai, įvairių konfesijų ir tikėjimų religiniai pastatai. Didžiausia žala buvo padaryta Charkivo, Donecko, Černihivo, Luhansko bei Sumų sričių paveldui. Šie nuostoliai registruojami ir vėliau bus perduoti toliau tirti Tarptautiniam Hagos Tribunalui.

Tai, kad rusų okupantai naikina ir žaloja Ukrainos kultūros paveldo objektus, kurie nėra karinės paskirties, neabejotinai yra karo nusikaltimas. Šiandienos pasaulio misija – užkirsti kelią tolesniems tokio pobūdžio naikinimams.

Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (UNESCO) pareiškė dedanti pastangas ginti ir saugoti Ukrainos kultūros paveldą, kuriam dėl Rusijos invazijos gresia žala ar sunaikinimas.

“

Šis karas yra tiesioginis pagrindinių UNESCO vertybių puolimas. Kiekviena valstybė narė yra įsipareigojusi saugoti viso pasaulio paveldą ateities kartoms. Tyčinis Marijos Prymačenko muziejaus Ivankive sunaikinimas, taip pat Babin jaro atminimo centro apšaudymas yra ne kas kita kaip pasityčiojimas iš principų ir šiurkštus įstatymo nesilaikymas. Matydamas tokius įvykius, Ukrainos nacionalinis komitetas ICOMOS tvirtina, kad Rusijos Federacija savo veiksmais pažeidžia ICOMOS statuso ir etikos principų 21 straipsnį.

”

Mykola Haida, Ukrainos ICOMOS prezidentas

Charkivo srities valstybinės administracijos pastatas, pastatytas 1954 m. Kovo 1 d. rusų okupantai pradėjo raketomis apšaudyti Charkivo centrą. Po tiesioginio pataikymo buvo beveik sugriautas Charkivo srities administracijos pastatas. Žuvo mažiausiai 24 žmonės. Tai buvo Rusijos kerštas Charkivui už ištvėrę ir patriotinę ukrainietišką poziciją

Totalitarizmo aukų atminimo centras Charkive – tai ukrainiečių – Didžiojo teroro aukų, lenkų karių ir civilių, nukankintų sovietų komunistinio totalitarinio režimo 1940 m., – masinio palaidojimo vieta. Kovo 23 d. rusų okupantai apšaudė memorialą, sudažė lentas su palaidotųjų pavardėmis. Vienas sviedinys pataikė į kapą. Šitai sovietų čekistų palikuonys bando ištrinti XX a. totalitarizmo aukų atminimą

Ukrainiečiai smėlio maišais saugo etmono Petro Sahaidachno paminklą Kyjive nuo rusų okupantų apšaudymo. Panašiai saugoma ir dauguma garsių paminklų

Charkive okupantai apšaudė Drobickio jara (dauba – red.), kur Antrojo pasaulinio karo metais načiai sušaudė apie 20 000 žydų, sovietų karo belaisvių, psichikos ligonių ir kitų civilių. Kovo 26 d. artilerijos sviedinys apgadino centrinį atminimo paminklą – Menorą.

Černihivo srities jaunimo biblioteka. Vieno aukšto gotikinio stiliaus namas, dekoruotas vitražais, XIX a. pabaigoje buvo vadinamas Vasylio Tarnovskio namu. 1902 m. pastate mecenato kolekcijos pagrindu atidarytas Ukrainos senovės muziejus, kuris vėliau buvo pervadintas į Černihivo istorijos muziejų. Nuo 1978 m. čia veikia biblioteka. 2022 m. kovo 11 d. pastatas nukentėjo nuo raketų: pramuštas stogas, išdaužyti langai, sugadintas interjeras, prarastos fonduose saugotos vertybės. Antrojo pasaulinio karo metais namas išsilaikė per 4 načių okupacijos metus, tačiau neištvėrė nė mėnesio Rusijos agresoriaus „apsaugos“...

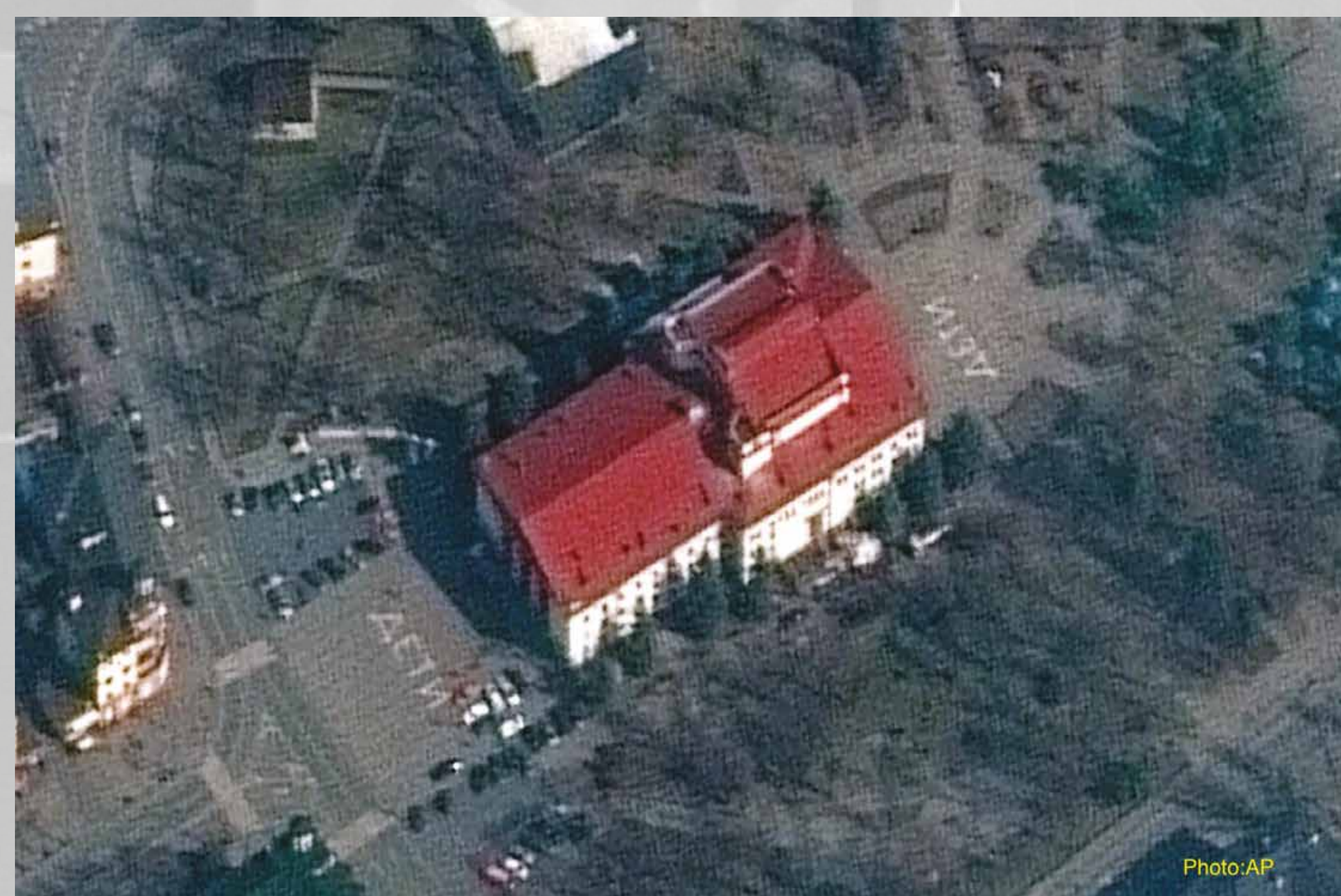
Sviatohirsko Dievo Motinos Dangun Ėmimo vienuolynas, esantis Donecko srityje, – viena svarbiausių Donbaso ir visos Ukrainos krikščionių šventovių. Pirmasis rašytinis Sviatohirsko vienuolyno pamėnėjimas siekia 1624 m. Rusų okupantai kovo 12 d. apšaudė vienuolyną. Bažnyčių pastatai, kuriuose gyveno vienuoliai ir pabėgėliai, patyrė įvairaus masto sugriovimus

Šis kūdikis Michailikas gimė 7 mėnesių amžiaus. Jo tėvas kūdikio dar nematė, nes jis tar nauja oro gynyboje, nu mušinėja rusų raketas, kurios neša mirtį į tai kius miestus. Jų namo Charkive Kločivskos gatvėje nebėra. Sugrįžti iš gimdymo namų maimai su Michailiku nėra kur. Charkivo perinatalinis centras. 2022 m. kovas

Perinataliniame Charkivo centre motinos su kūdikiais buvo priverstos gyventi rūšyje dėl nuolatinio Rusijos kariuomenės apšaudymų. Gydytojai pasakoja, kad dėl streso priešiškinio gimdymo atvejai išaugo tris kartus. Taip pat yra su karu susijusių mediciniu problemų: infekcijos, medicininės priežiūros trūkumas, prasta mityba. Gydytojai, kiek leidžia sąlygos, kovoja už kiekvieno neišnešio kūdikio gyvybę. 2022 m. kovas

Šią 2022 m. kovo 14 d. palydovinė nuotrauką paskelbė Reuters, remdamasi Maxar Technologies. Priešais Mariupolio dramos teatro fasadą ir už pastato aikštėje ant asfalto mišiniskomis raidėmis buvo užrašyta „VAIKAI“. Kovo 16 d. rusų naikintuvo pilotas tyčia nometė sunkiąją bombą ant pastato

Po neuždengtų dangumi. Prarasta vaikystė

Daugelis Ukrainos vaikų nebepamatys saulėtekio, nebepajus mamos glėbio, nepatirs profesinės sėkmės, neišgarsės savo laimėjimais sporto, meno ir mokslo srityse. Mat tironas Putinas nusprendė, kad jis gali valdyti pasaulį, ir atėmė iš mūsų vaikų ateitį. Rusijos raketos, paleistos į tai kius Ukrainos miestus, atėmė iš jų vertingiausia – jų gyvybes.

Tūkstančiams vaikų Ukrainoje karas tapo smurtu – psichologiniu, fiziniu, seksualiniu. Tūkstančiai vaikų buvo priversti kelias savaites gyventi rūsiuose dėl nuolatinio Rusijos artilerijos ir lėktuvų bombardavimo. Tūkstančiai vaikų tampa našlaičiais, nes jų tėvus žudo rusų kareivis. Milijonai vaikų Ukrainoje liko be namų. Traumuojanti šių dienų patirtis amžiams išliks išgyvenusiųjų atmintyje.

“**Nuo Rusijos Federacijos plataus masto įsiveržimo pradžios (nuo 2022 m. vasario 24 d.) Ukrainoje žuvo 167 vaikai ir 279 buvo sužeisti. Neįmanoma nustatyti tikrojo žuvusių ir sužeistų vaikų skaičiaus, nes Ukrainos miestuose vyksta aktyvūs okupacinės kariuomenės koviniai veiksmai.**

” Ukrainos generalinė prokuratūros duomenys 2022 m. balandžio 17 d.

Per vieną mėnesį trukusio karo (2022 m. kovo mėn.) Ukrainoje buvo perkelta 4,3 mln. vaikų, tai yra daugiau nei pusė šalies vaikų. 2 milijonai vaikų, kurie persikėlė į kaimynines šalis kaip pabėgėliai, ir 2,5 milijono, kurie dabar yra perkeltieji asmenys pačioje Ukrainoje.

UNICEF duomenys.

Alisa Chlans, kuriai turėjo sueiti 8 metai, buvo mirtinai sužeista vasario 25 d., kai Rusijos kariuomenė smogė į vaikų darželį Ochirkos mieste, Sumų srityje. Ji mirė kitą dieną ligoninėje.

Dešimtmetė Polina kartu su tėvais, broliu ir seserimi buvo nukauti Rusijos diversinės žvalgybinės grupės šeimai bandant iš Kyjivo išvykti savo automobiliu.

Įsiveržimo išvakarėse Charkive gimęs berniukas mirė nuo plaučių uždegimo, kuriuo susirgo būdamas slėptuvėje nuo bombų.

Alisai Perebijnis buvo 9 metai – ji žuvo kartu su mama ir broliu per rusų karių minosvaizdžio apšaudymą bandydama evakuotis iš Iрпиčio pragaro netoli Kyjivo.

Bučoje penki rusų okupantai prievartavo keturiolikmetę mergaitę, kuri dabar yra nėščia.

Penkiolikmetis Maksimas ir jo brolis buvo sušaudyti rusų kareivių, kai jų šeima bandė pabėgti iš priešo apsupto ir nuolat apšaudomo Černihivo.

Daugelis vaikų dar neįvardinti, tačiau jų istorijos ne mažiau tragiškos. Rusijos karo nusikaltėlių nestabdo, o traukia objektai, pažymėti „VAIKAI“ – agresoriai jie tampa taikiniu numeris vienas. RF ginkluotosios pajėgos šurkščiai pažeidžia pagrindines vaikų teises – teisę į gyvybę ir sveikatą, kurią kiekvienam pasaulio vaikui garantuoja JT vaiko teisių konvencija.

Kyjivas. Evakuacija. Karas išskyrė daugybę šeimų. Vaikas atsisveikina su artimiausiais

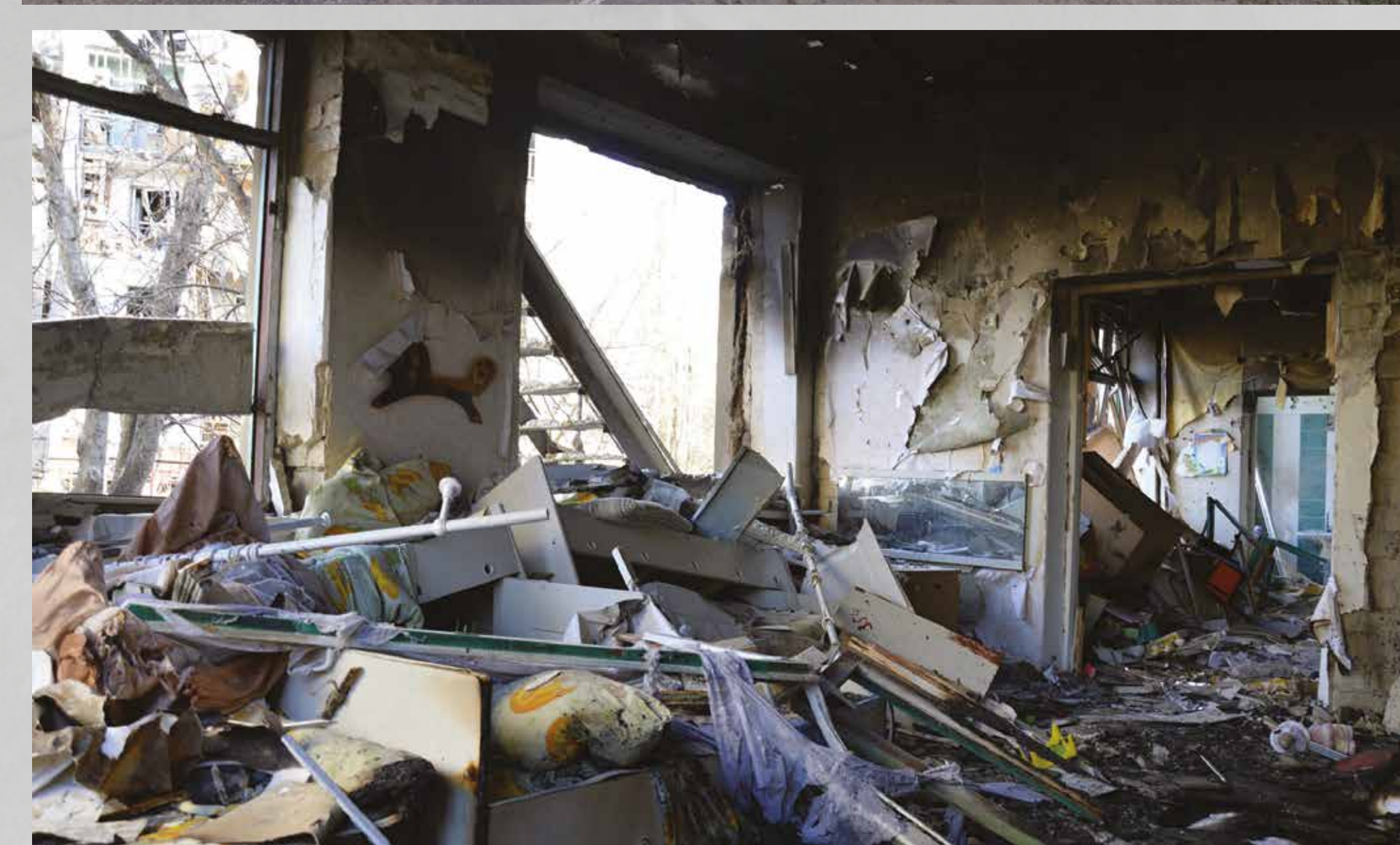
Iрпиčio gyventojų evakuacija vyko nuolat apšaudant Rusijos artilerijai. 2022 m. kovo 7 d.

Penkiamečio Mišos šeima nusprendė bėgti iš Mykolajivo pirmosiomis karo dienomis. Nukeliavus viso labo 2 kilometrus jie autostradoje buvo užpulti rusų karių, kurie šaudė į pravažiuojančias mašinas iš granatsvaizdžių ir kulkosvaizdžių. Šiose skerdynėse išgyveno tik Miša ir jo tėvas. Mama suspėjo uždengti sūnų savimi, tačiau skeveldros sužeidė berniuko galvą

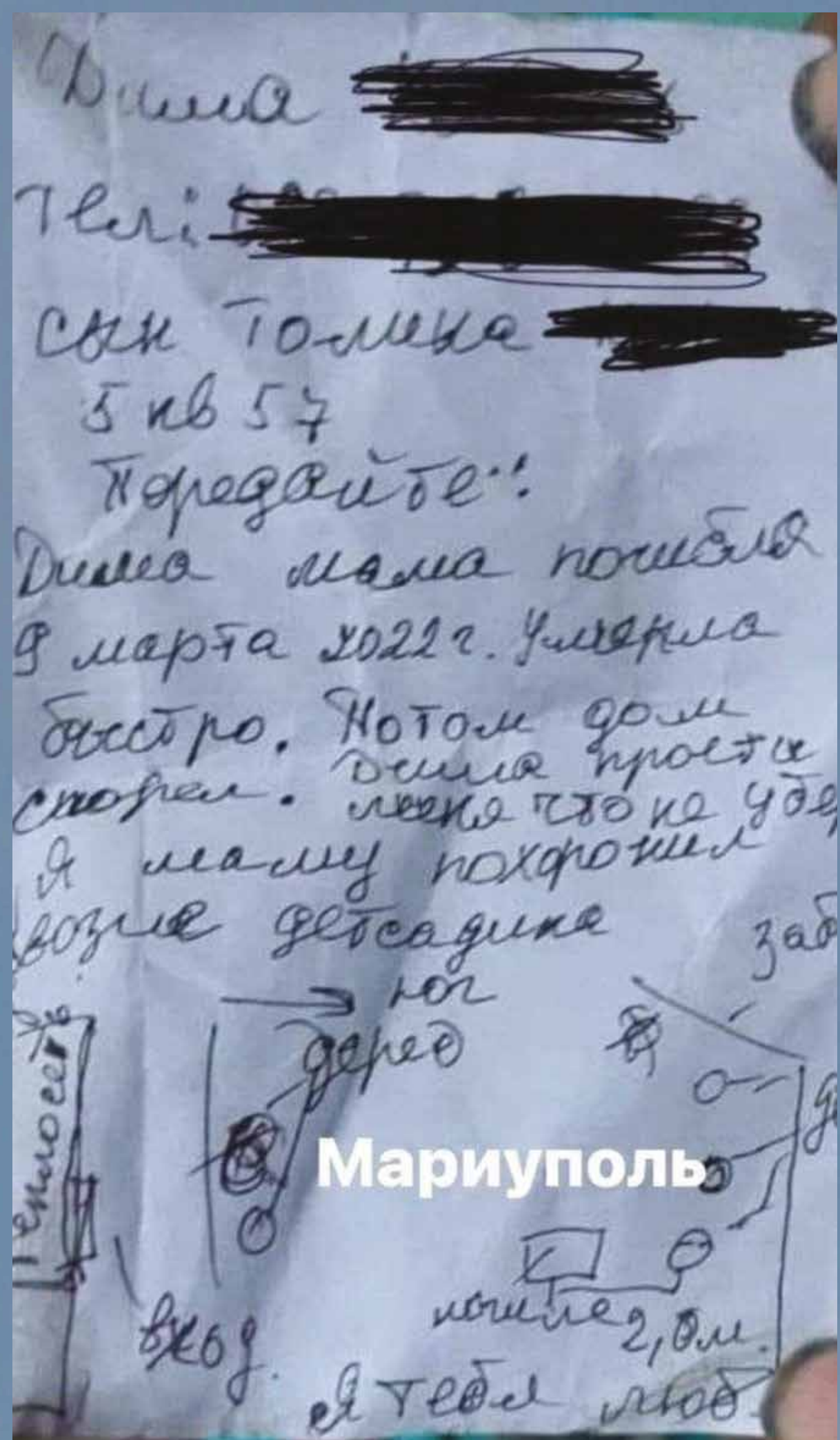
Rusų kareivių sušaudytas automobilis, kuriuo šeima bandė išvykti iš Bučos. Ant mašinos durų buvo užrašas „VAIKAI“ ir pritvirtinta iš paklodžių pagaminta balta vėliava.

Šiame Charkivo darželyje kadaise skambėjo vaikų juokas, vaikai linksminosi, mokėsi. Po rusų okupacinės kariuomenės apšaudymo jis virto griuvėsiais.

Mariupolis

Vienas iš pačių baisiausių apsupto Mariupolio gyventojų problemų – neuvimas galimybių palaikyti žuvusių savo artimuosius dėl nuolatinių apšaudymų ir bombardavimų. Mirusieji dažnai laidojami broliškuose kapuose, šalia kelių ir kiemuose. Į viešąją erdvę pateko toks raštelis: „Perduokite! Dima, mama žuvo 9 kovo 2022 metais. Mirė greitai. Po to sudegė namas. Dima, atleisk man kad neišsaugojau. Aš palaidoju mamą šalia vaikų darželio. Aš tave myliu.“

Romos Popiežius Pranciškus, 2022 m. kovo 13 d.

Mariupolis Rusijos agresijos auka tapo dar 2014–2015 m. Prieš prasidedant naujam karo etapui, jį pavyko atstatyti ir paversti tikru Paazovės europietišku centru. Jis tapo miestu, turinčiu daug XX a. istorijos ir kultūros paminklų bei pramonės gigantų. Šiandien dėl masinių apšaudymų Rusijos raketomis daugelis jų buvo sunaikinta ir prarasta amžiams. Tačiau blogiausia – tai tūkstančiai prarastų gyvybių ir suluošintų žmonių likimų.

Mariupolyje okupantai susidūrė su žūtbūtinu Ukrainos gynėjų – jūrų pėstininkų, Nacionalinės gvardijos, atskiro specialiosios paskirties būrio „Azov“ ir teritorinės gynėjų pajėgų karių – pasipriešinimu.

Rusai ėmė barbariškai šluoti Mariupolį nuo žemės paviršiaus, bombarduodami, naikindami jį ugnies sistemomis ir sparnuotomis raketomis. Priešas sąmoningai taikėsi į gyvenamuosius rajonus, pramonės objektus, miesto civilinę infrastruktūrą. Jau daugiau nei mėnesį mieste nėra elektros, ryšio, dujų, šildymo, vandens, sunaikinta 90 proc. infrastruktūros. Tačiau net ir tokiomis sąlygomis žmonės čia toliau gyvena.

“**Mariupolis, Mergelės Marijos vardu pavadintas miestas, tapo nuožmaus Ukrainą niokojančio karo miestu kankiniu. Nėra jokių strateginių priežasčių, galinčių pagrįsti barbariškumą, vaikų, nekaltų ir beginklių civilių žudymų: tereikia vienintelio dalyko – sustabdyti nepriimtą ginkluotą agresiją pirmiau, nei ji miestus pavirs kapinėmis.**”

”

Nuo kovo pradžios Mariupolis faktiškai yra užblokuotas Rusijos kariuomenės, kuri neleidžia jokių humanitarinių koridorių iš Ukrainos. Užtat rusai jėga deportuoja miesto gyventojus į jų kontroliuojamą „DLR“ ir „LLR“ teritoriją bei Rusiją. Anot Aukščiausiosios Rados žmogaus teisių įgaliotinės Liudmilos Denysovos, balandžio pradžioje ten buvo deportuota daugiau nei 40 000 Mariupolio gyventojų, tarp jų – nuo tėvų atskirti vaikai, gydytojai ir ligoninių pacientai.

Bet Mariupolis kovoja! Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis Mariupoliui įteikė garbės apdovanojimą „Ukrainos miestas didvyris“ už visuotinį mariupoliečių didvyriškumą ir ištvermę ginant savo miestą.

Viena iš prieškarinio Mariupolio meninių vizitinių kortelių buvo mozaika – kompozicija „Boryviter“ (ukr. sakalų šeimos paukštis), kurią 1967 m. sukūrė Kyjivo meistrų grupė, vadovaujama Allos Horskos. Sakalas boryviter simbolizuoja ukrainiečių meilę gyvenimui ir laisvės troškimą. Ši kompozicija įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Mariupolis iki Rusijos invazijos. Mariupolis visada buvo daugiatautis, daugiakultūris, įvairių religijų miestas. 2021 m. mieste gyveno daugiau nei 400 tūkst. gyventojų

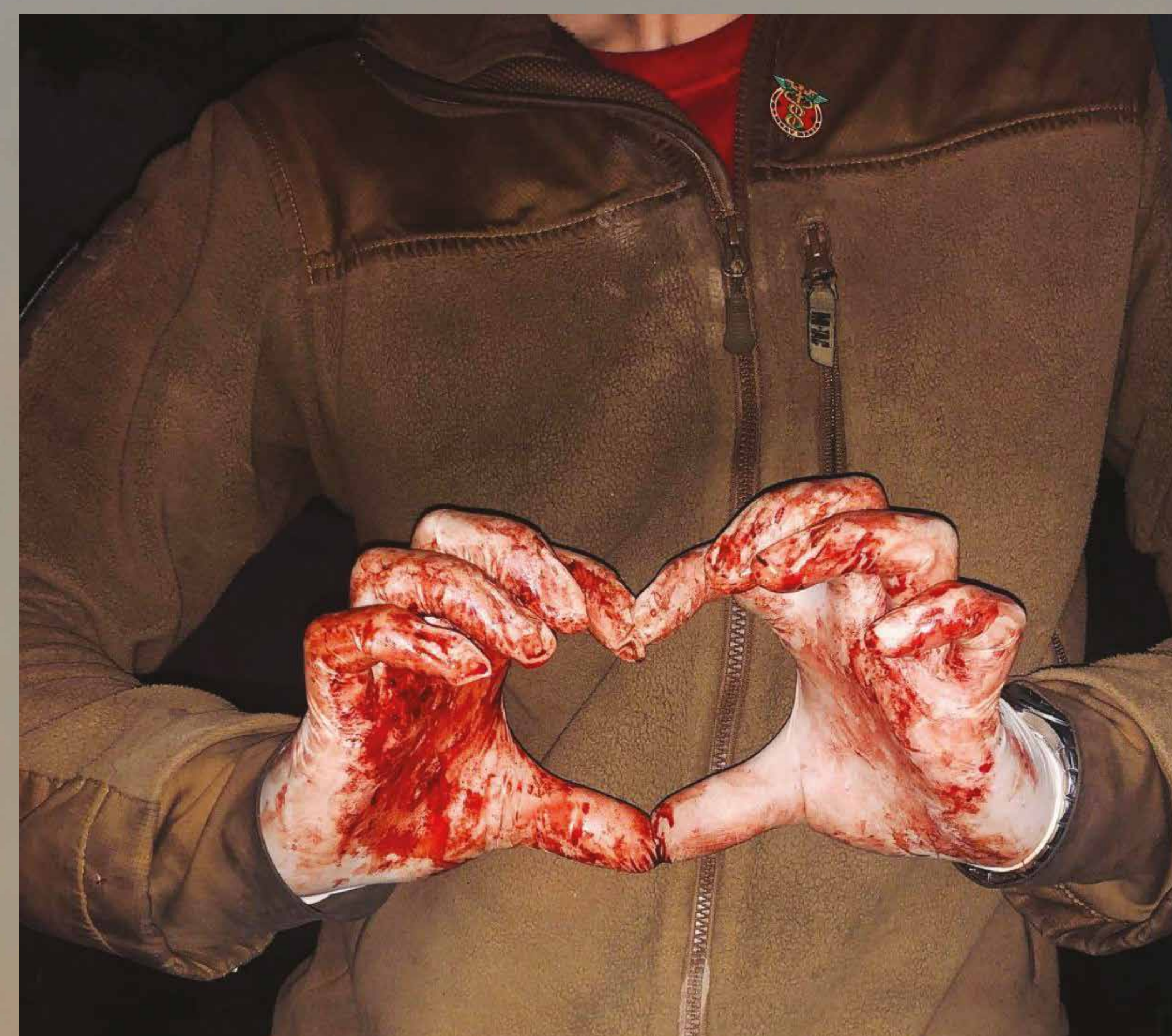
Dramos teatro pastatas po oro antskrydžio. Įvairių šaltinių duomenimis, čia slepėsi nuo 500 iki 1200 žmonių. Po teatro griuvėsiais žuvo apie 300 žmonių

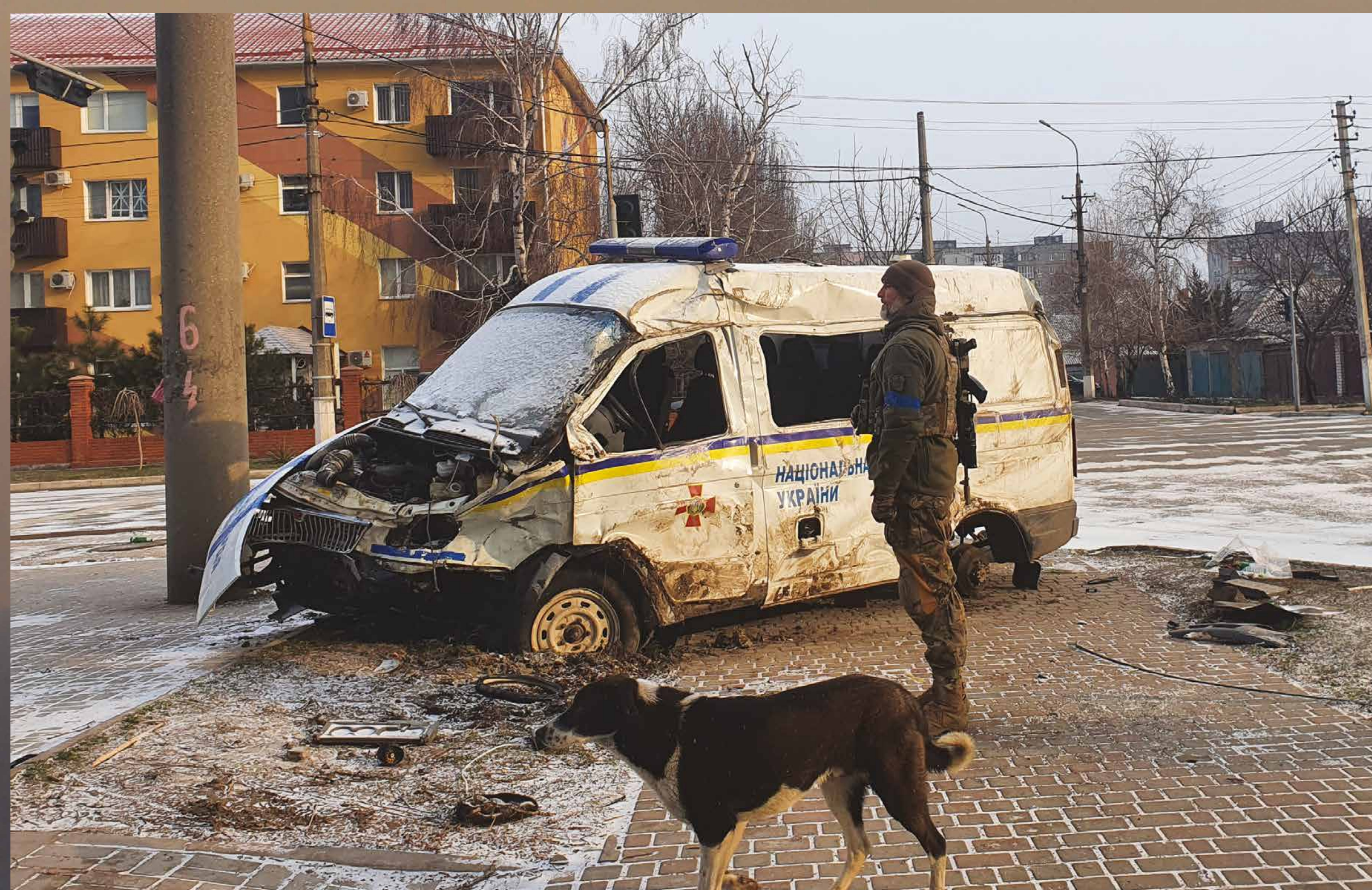
Mariupolyje sugriautų gimdymo namų Nr. 2 pastatas

„Azovo“ pulko mediko nuotrauka. Komentaras šalia nuotraukos: „Perduokite mano mamai šiuos žodžius: Aš pamėčiau tiek daug skausmo, tačiau niekada nepalūšiu.“

Kodėl Ukrainos gynėjai taip didvyriškai gina savo kraštą, paaiškino „Azovo“ pulko vado pavaduotojas Sviatoslavas Palamaras: „Azovas“ – tai vyrai, kurie paėmė į rankas ginklą, nes Ukrainą užpuolė rusai. Jo gretose kaunasi kovotojai amputuotomis kojomis – su protezais, turintys po keturis sužeidimus. Jie patys – kaip Mariupolis, užpuolusių apšaudytas, tačiau gyvas ir kupinas meilės laisvei.“

Ukrainiečių nacionalinis pasipriešinimas

Ukrainos valstybinės nepaprastųjų padėčių tarnybos darbuotojai valo griuvėsius po Rusijos grobių apšaudymo

Vaikai padeda nešioti butelius, kurie naudojami Molotovo kokteilių gamybai

Vyriausias Ukrainos karo pajėgų vadas generolas Valerijus Zalužnas

Man visada svarbiausias yra žmogus: karininkas, seržantas, kareivis. Niekada nesu pažeminęs ir niekada nepažeminsiu savo pavaldinio ir jo orumo.

Donorai aukoja kraują, reikalingą sužeistųjų gydymui

Savaniai dirba

“

Mes nepasiduosime ir nepralaimėsime! Eisime iki galo. Kovosime jūrose, kovosime ore, ginsime savo žemę, kad ir kokia būtų kaina.

”

Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio kalba Jungtinės Karalystės parlamente 2022 m. kovo 8 d.

Prasidėjus plataus masto Rusijos įsiveržimui į Ukrainos teritoriją, nei užsienio žvalgybos, nei Vakarų analitikai netikėjo, kad Ukrainos karinės pajėgos įstengs rimtai pasipriešinti agresoriui. Pasaulis nežinojo, kokie atkaklūs ir ryžtingi gali būti ukrainiečiai gindami Tėvynę.

Karo išvakarėse organizuojant nacionalinį pasipriešinimą, buvo įkurtos Teritorinės gynybos pajėgos, prisidėjusios naikinant priešą ir kovojant su diversantais savo teritorijoje.

Rusijos kariuomenė kas dieną bombarduoja Ukrainos miestus ir kaimus iš oro, apšaudo juos raketomis ir artilerija. Likviduojant šių antpuolių padarinius dalyvauja Ukrainos valstybinės nepaprastųjų padėčių tarnybos padaliniai. Jie užgesina tūkstančius gaisrų įmonėse ir gyvenamuosiuose namuose, nuolat remontuoja pažeistas komunikacijas, išgelbėjo iš po griuvėsių tūkstančius žmonių. Dirba Charkive, Černihive, Sumuose, Mariupolyje, kituose dideliuose ir mažuose miestuose, nuolat apšaudomi rusų okupantų, nepaisančių, kad jie – gelbėtojai.

Savanių judėjimas Ukrainos visuomenėje tapo masiniu reiškiniu prasidėjus Rusijos–Ukrainos karui dar 2014 m., kai prireikė talkinti kariuomenei. Ir dabar karas tiek sutelkė ukrainiečius, kad beveik visi tapo savaniais. Jie visais būdais padeda ginkluotosioms pajėgoms, teritorinei gynybai, karo pabėgėliams, taip pat vaikams, žmonėms su negalia, senjorams – tiems, kurie labiausiai beginkliai prieš karo siaubą.

Savo gyvenimo kaina. Jūrų pėstininkas, kontradmiraletas Mychailo Ostrohradskio 35-osios atskirosios jūrų pėstininkų brigados atskirosio bataliono inžinerinio pionierių bataliono karys Ukrainos didvyris Vitalijus Skakunas susprogdino Heričasko automobilų tiltą ir žuvo pats, kad sustabdytų Rusijos tankų koloną

„Antroji pasaulio kariuomenė? Jūs tuo tikri?“

Ne vienerius metus informacinėje erdvėje buvo skleidžiama nuomonė, kad Rusijos Federacijos karo pajėgos yra vienos galingiausių pasaulyje, aprūpintos šiuolaikiškiausiais ginklais ir pajėgios įveikti bet kurį priešą. Rusijos propagandininkai, kurių žodžius noriai kartojo užsienio ekspertai, ne kartą pareiškė, kad po Sovietų Sąjungos žlugimo XXI a. pradžioje vėl buvo atkurta Rusijos kariuomenės galybė. Tačiau Ukrainos karo pajėgos įrodė, kad tai ne visai tiesa.

Nepriklausomos Ukrainos platybėse Rusijos kariuomenė pasirodė esanti visai ne tokia „didi“. Tokių gausių neatitaisomų gyvosios jėgos nuostolių per tokį trumpą karo veiksmų laiką Rusija nebuvo patyrusi nė viename savo pradėtame ginkluotame konflikte.

Per 29 karo dienas nuo 2022 m. vasario 24 d. iki kovo 24 d. Rusijos kariuomenė prarado 15 800 kariškių.

Tai reiškia, kad Rusijos kariuomenė per šį mėnesį vidutiniškai prarasdavo po 545 kareivius kas dieną, po 22 kareivius kas valandą, po vieną kareivį kiekvieną minutę.

Sėkmingo Ukrainos artilerijos darbo pėdariniai

Sunaikinta Rusijos technikos kolona prie Bučos miesto (Kyjivo sritis)

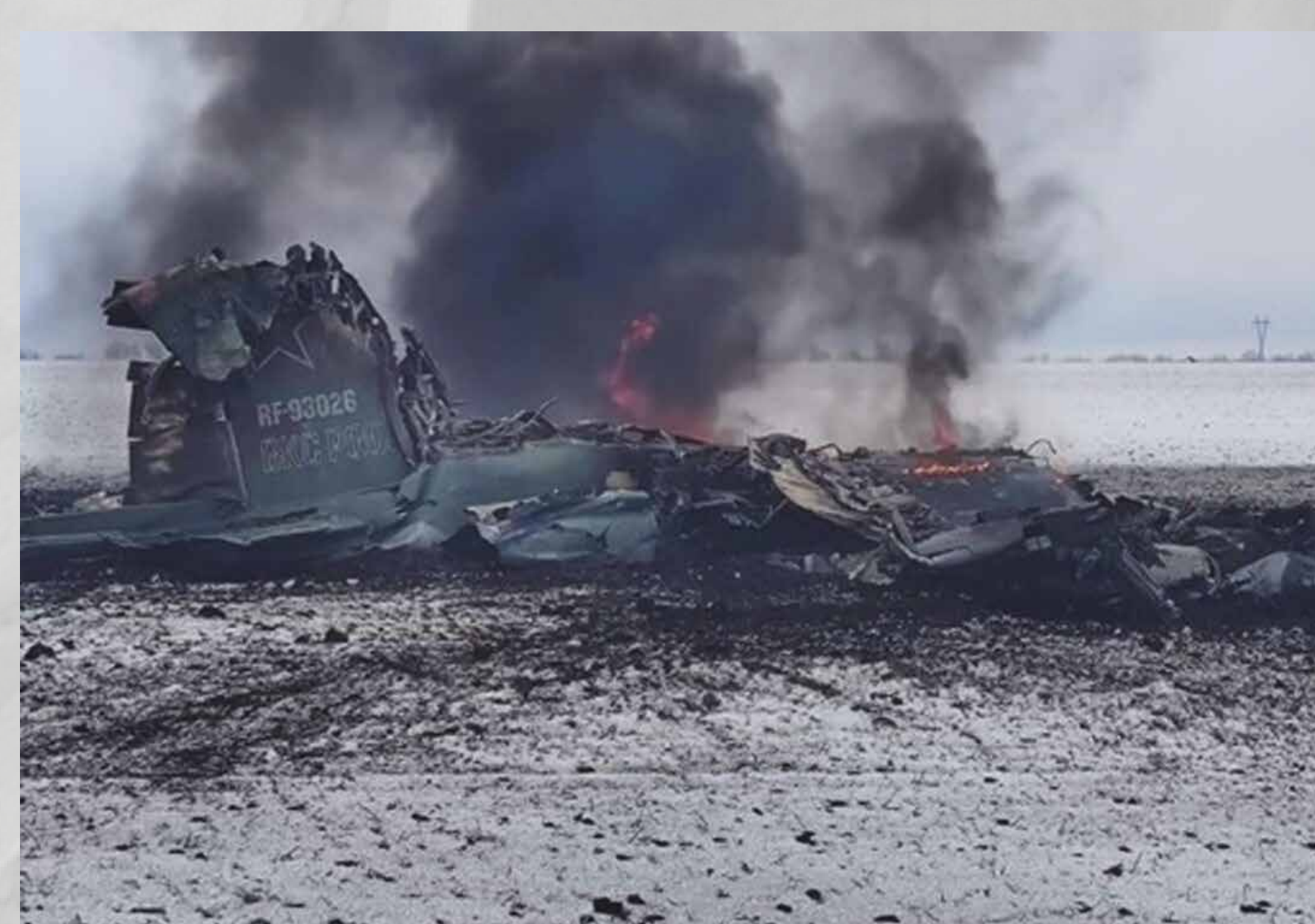
Palyginimui:

Per dešimt karo Afganistane metų (1979–1989) sovietų kariuomenė, remiantis oficialiais duomenimis, prarado 15 051 kareivį.

Per du karus prieš Ičkerijos čečėnų respubliką (1994–1996 ir 1999–2002) Rusijos kariuomenė prarado 12 467 kareivius (atitinkamai 5 042 ir 7 425).

Pasirodė, kad Putino kariuomenė iš esmės neturi jokių pranašumų, išskyrus ginkluotės ir gyvosios jėgos kiekį. Tai paaiškėja tiesiog paskaičiavus, kiek per pirmąsias 29 įsiveržimo dienas Ukrainos gynėjai sunaikino karo technikos: 530 tankų, 1597 šarvuotosios karo mašinos, 280 artilerijos sistemų, 82 reaktyvinės ugnies sistemų vienetai, 108 lėktuvai, 124 sraigasparniai, 1033 automobilių technikos vienetai, 4 laivai arba kateriai, 50 nepilotuojamų operacinių taktinių skraidyklių.

Būtent todėl Putino režimas nuolat platina melagienas ir imasi branduolinio šantažo grasindamas pasauliui Trečiuoju pasauliniu karu.

Numuštas Rusijos lėktuvus „SU-25“

Ukrainos kariškiai ne tik naikina priešų techniką, bet ir perima ją kaip trofėjus. Rusijos savarakiškas zenerinis raketų ir pabūklų kompleksas „Pancyr-C1“. Dabar jis tarnaus Ukrainos karo pajėgoms

Numuštas Rusijos sraigasparnis

“

Tu gi norėjai šios žemės,
Taigi, dabar susilieki su ja.
Tu pats tapsi mano žeme.

”

Anastasija Ševčenko, Stasik,
„Lopšinė priešui“

„Antrosios pasaulio kariuomenės“ tankas Ukrainos platybėse

Nusikaltimus reikia sustabdyti

Rusijos okupantų nužudytų žmonių kūnai juoduose polietileno maišuose suguldyti ant žemės Bučeje, 2022 m. balandžio 8 d.

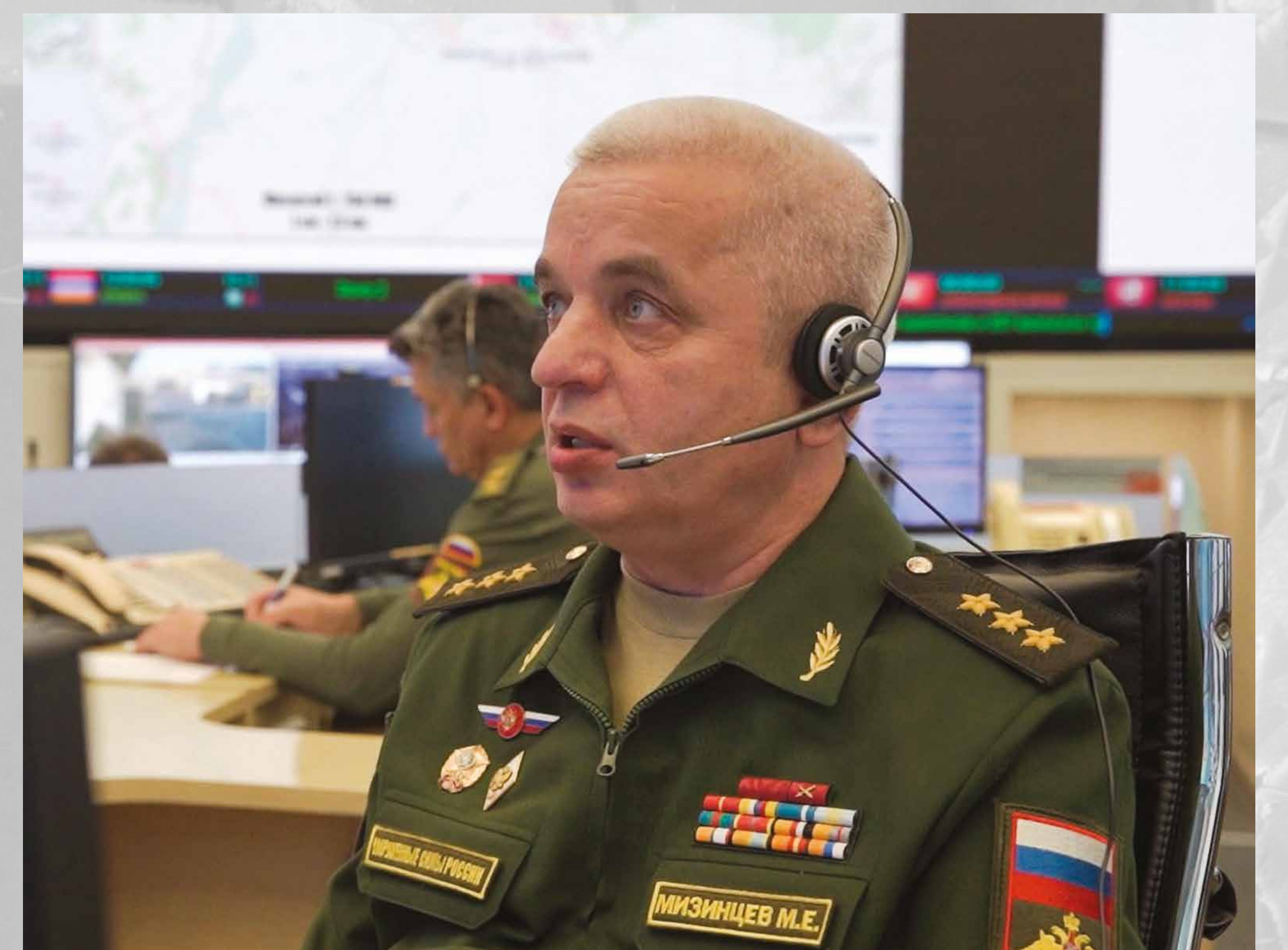
Rusijos karo nusikaltimai Ukrainoje pasiekė tokią ribą, kad daug kas ima kalbėti apie sąmoningą ukrainiečių genocidą. Kadrai iš Bučos ir kitų išlaisvintų nuo Rusijos okupantų Kyjivo sritys miestų bei kaimų sukrėtė visą civilizuoatą pasaulį. Žiaurios masinės vyrų, moterų, vaikų, senelių, taip pat gyvūnų žudynės, nepaisant nieko, fiziniai ir moraliniai kankinimai, vaikų akivaizdoje prievartaujamos motinos ir net patys vaikai. Tai negali būti pateisinama, už tai negali būti atleista.

Rusai tikslingai apšaudo ligonines, gimdymo namus, gyvenamuosius kvartalus, per tai žūva šimtai civilių. Rusijos kariuomenės apsuptyose miestuose nėra dujų ir elektros, beveik neliko vandens bei maisto produktų ir jų nebeapkanka visiems. Okupantai prievarta deportuoja tūkstančius ukrainiečių į Rusiją ir neleidžia sugrįžti.

Mes žinojome, kad Putino įsiveržimo planuose buvo numatytos ir jo kariuomenės bei žvalgybos tarnybų vykdomos egzekucijos be teismų. Iš išvaduotų rajonų gaunami pranešimai apie taikių gyventojų žudynes ir egzekucijas kelia kraują stingdanti siaubą.

Richard Moore, Jungtinės Karalystės žvalgybos M16 vadovas Twitter paskyroje

Rusijos generolas M. Mizincevas vadovauja Mariupolio šturmui. Jo vadovaujami Rusijos kariškiai bombarduoja civilinius Mariupolio objektus. 2022 m. kovą generolas viešai pripažino, kad jo armija nužudė 93 civiliai apsirėngusius ukrainiečius vyrus, atseit dezertyvusius iš Ukrainos kariuomenės įgulus. Kiek iš viso taikių Mariupolio gyventojų sušaudė rusai, vis dar nežinoma

Iš visų Rusijos Federacijos okupuotų Ukrainos teritorijų ateina žinios apie okupantų pagrobtus ukrainiečių aktyvistus ir susidorojimus su taikiais gyventojais. Siaubas ima pagavojus, kiek ukrainiečių Rusijos kariškiai dar išžudys užimtuose miestuose ir kaimuose.

Balandžio 3 d. Rusijos valstybinė naujienų agentūra paskelbė tekstą „Ką Rusija turėtų daryti su Ukraina“, kuriame raginama sunaikinti ir represuoti didelę dalį Ukrainos gyventojų bei skelbia ne tik visuotinį „denacifikavimą“, bet ir „deuropeizaciją“. Tai yra programinis rusiškio nacizmo straipsnis. Nuoroda į „Google Web Cache“.

Ukraina kovoja, suprasdama, kad nugalėję rusai surengtų dar didesnę genocidą – būtų su dešimtys ar šimtai tūkstančių aukų.

Būtent tokie sąmoningi ketinimai matyti iš Kremliaus retorikos apie „specialiąją operaciją“ ir „denacifikaciją“. Remiantis Vakarų žiniasklaidos pranešimais, Rusijos Federacijos specialiosios tarnybos dar iki įsiveržimo sudarė neparankių jiems ukrainiečių sąrašus, ketindami okupavę Ukrainą įkalinti juos koncentracijos stovyklose arba sunaikinti. Rusijos spaudoje ir iš jos propagandininkų lūpų skamba atviri raginimai vykdyti ukrainiečių tautos genocidą.

Rusijos kariškių padaryti nusikaltimai liudija, kad jie veikia vadovaudamiesi sąmoningu ketinimu išnaikinti ukrainiečius.

1932–1933 m. Stalinas ir komunistų režimas surengė Holodomorą – genocidą badu, nuo kurio žuvo milijonai ukrainiečių. Tai gali pasikartoti. Todėl būtina sustabdyti Putiną dabar.

Genocidas

Žurnalistai apžiūri masinę kapavietę Kyjivo srityje Motyžyno kaime, 2022 m. balandžio 4 d. Kape palaidoti Rusijos okupantų pagrobti ir nužudyti Kyjivo srityje Motyžyno kaimo gyventojai, tarp jų – bendruomenės seniūnė Olha Suchenko ir jos sūnus

„Genocidu laikoma toliau išvardyta veika, kuria siekiama visiškai ar iš dalies sunaikinti kokią nors nacionalinę, etninę, rasinę ar religinę grupę, būtent:

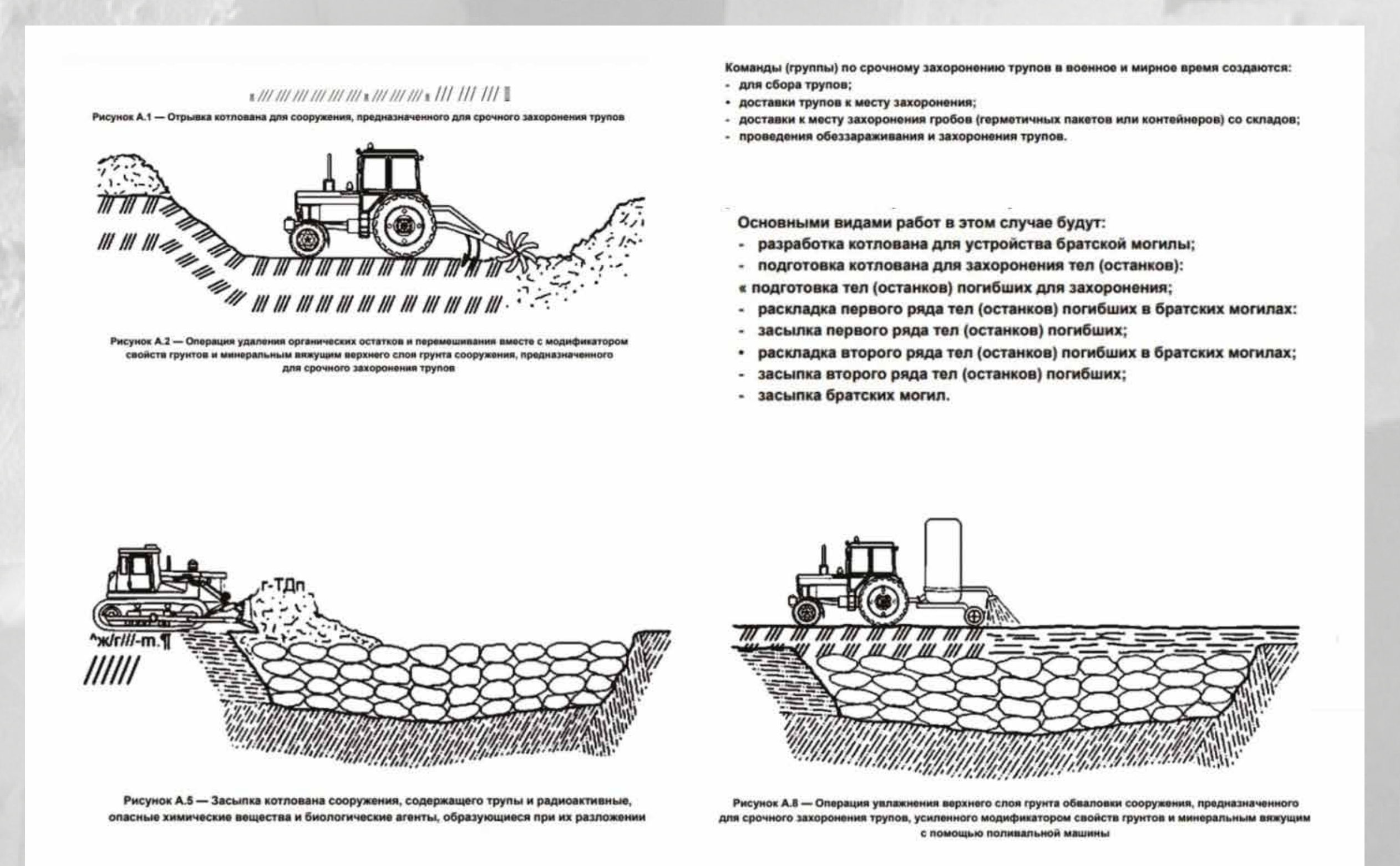
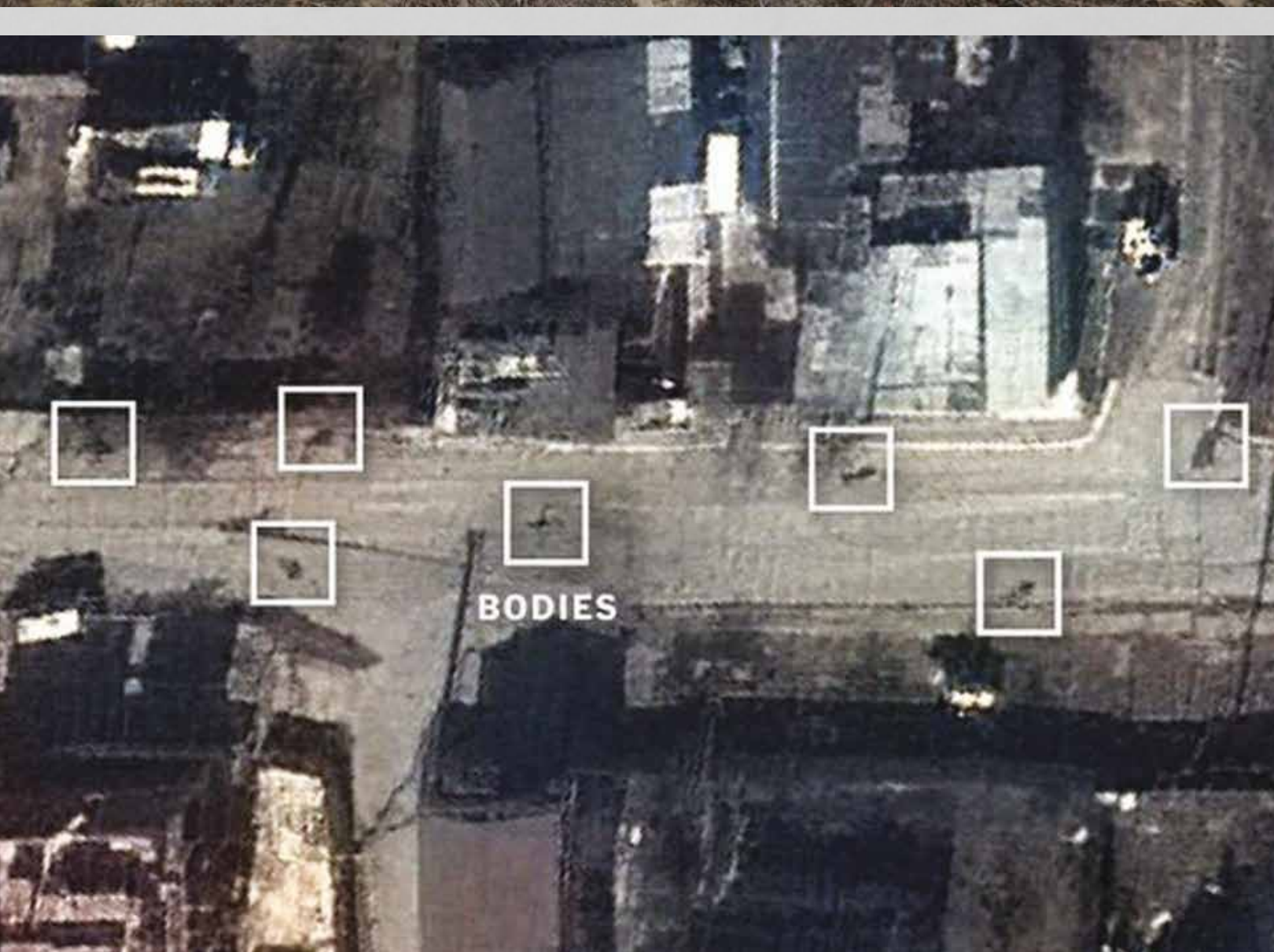
- tos grupės narių žudymas;
- rimtų fizinių ar psichikos sužalojimų darymas tos grupės nariams;
- tyčinis sudarymas tai grupei tokių gyvenimo sąlygų, kuriomis apgalvotai siekiama fiziškai sunaikinti ją visą ar jos dalį;
- priemonių, kuriomis siekiama riboti tai grupei priklausančių žmonių gimstamumą, panaudojimas;
- prievartinis vienos tokios grupės vaikų perdavimas kitai.“

Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos 1948 m. gruodžio 9 d. priimta konvencija dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį.

Sušaudytas automobilis Irpinėje. 2022 m. kovas

The New York Times, išanalizavę kompanijos Maxar Technologies palydovines nuotraukas, nustatė, kad lavonai atsirado miesto gatvėse dar kovo viduryje ir gulėjo ten kelias savaites. Tyrimas paneigia Kremliaus pareiškimus, kad taikių gyventojų žudynės įvyko jau Rusijos kariuomenei palikus miestą

Bučoje, broliškame kape palaidotų kūnų ekshumacija. Preliminariais duomenimis šiame kape palaidota nuo 40 iki 60 kūnų. Kitame broliškame kape surasti 280 taikių gyventojų, nužudytų rusų karių, kūnai

Praėjusiais metais Rusijos Federacija parengė ir patvirtino naujus lavonų laidojimo karo metu standartus. Jie įsigaliojo 2022 m. vasario 1 d. Rusija iš anksto rengėsi masinėms žudynėms?

Ukraina – Europos skydas

2021 m. RUDENĮ JUNGTINĖS VALSTIJOS ĖMĖ VIEŠAI SKELBTI ŽINIAS APIE TIKĖTINĄ ARTIMIAUSIU METU RUSIJOS FEDERACIJOS KARIUOMENĖS PLATAUS MASTO ĮSIVERŽIMĄ Į UKRAINĄ. POLITINĖ, DIPLOMATINĖ IR INFORMACINĖ KAMPANIJA RUSIJOS KARUI PRIEŠ UKRAINĄ UŽKARDYTI NESUSTABDĖ AGRESORIAUS. TAČIAU KYJIVAS GAVO LAIKO PASIRENGTI, O VAKARŲ SĄJUNGININKAI APSISPRENDĖ TIEKTI UKRAINAI LETALINĘ GINKLUOTĘ, TEIKTI KARINĘ PAGALBĄ IR PASIRENGTI SKIRTI RUSIJOS FEDERACIJAI GRIEŽTAS EKONOMINES SANKCIJAS.

Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis ir JAV valstybės sekretorius Antony Blinkenas susitikimo Kyjive metu 2021 m. gruodžio 19 d.

Pasaulis aiškiai pasmerkė Rusijos Federacijos agresiją prieš Ukrainą.

Sankcijos buvo veiksmingiausios, kai ES, JAV, Kanada, Jungtinė Karalystė ir Japonija užšaldė Rusijos Federacijos centrinio banko aktyvus. Per jas Rusijos Federacija buvo atkiršta nuo 70–75 proc. aukso ir valiutos rezervų.

Vis daugiau kompanijų atsisako plėtoti verslo projektus Rusijos Federacijoje. Rusija skausmingai pajuto sustabdytą mokėjimo sistemų darbą, pasaulinės jūrų konteinerių rinkos lyderių ir aukštųjų technologijų gamintojų taikomą boikotą.

Tačiau visų šių priemonių nepakanka. Kremlius tikisi sunaikinti Ukrainą anksčiau, nei negrįžtami pokyčiai paveiks jo paties ekonomiką bei politinę sistemą, ir po to skubiai „perkrauti“ santykius su Vakarų šalimis.

Rusijos Federacija turi patirti pralaimėjimą Ukrainoje, kitaip ji nesustos, ir jau kuri nors kita Europos šalis taps Rusijos agresijos auka.

Šiandien Ukraina yra Europos skydas. Tačiau šio skydo tvirtybė priklauso nuo Ukrainos turimų ginklų kiekio ir patikimumo.

Reikalingiausios – oro gynybos sistemos miestams ginti, taip pat vamzdinė ir reaktyvinė artilerija prieš antpuoliams atremti bei judėjimo priemonės.

Karas baigsis kur kas greičiau, jei virš Ukrainos bus užtikrinta neskraidymo zona. Tai, be kita ko, padės apginti Ukrainos atominės elektrines, taikius gyventojus ir kultūros paveldą.

Būtina silpninti Rusijos Federacijos ekonomiką tol, kol bus sugriauta sistema, maitinanti Rusijos gyventojų ir jų lyderių imperinę beprotybę.

Sankcijos turi sparčiai išsekinti Rusijos išteklius, palaikančius kariuomenę ir jėgos struktūras. Tik visiškas energetikos embargas, sustabdyta tarptautinė prekyba, taip pat draudimas tiekti į Rusijos Federaciją ir Baltarusiją bet kokias technologijas gali sustabdyti Rusijos Federaciją.

2022 m. antroje kovo pusėje bendra Rusijos naftos eksporto iš Juodosios ir Azovo jūrų uostų apimtis buvo mažiausiai 7 700 000 tonų. Naftos tanklaivių skaičius – 116. Šios kruvinos URALS naftos kaina – apie 5,24 milijardų dolerių. Ši suma prilygsta maždaug 770 sparnuotųjų raketų Kalibr kainai. 86 naftos tanklaiviai (74 proc.) pasiekė NATO ir ES šalių uostus. 60 proc. šių naftos tanklaivių priklauso savininkams iš ES ir NATO šalių.

Pašalinti iš SWIFT sistemos visus Rusijos bankus. Gazprombank, vis dar finansuojantis Rusijos gynybos ministerijos poreikius, ir nemažai smulkių bei vidutinių Rusijos bankų tebedirba per SWIFT sistemą.

Taikyti sankcijas visiems Rusijos oligarchams, o ne tik pusei iš jų sąrašo.

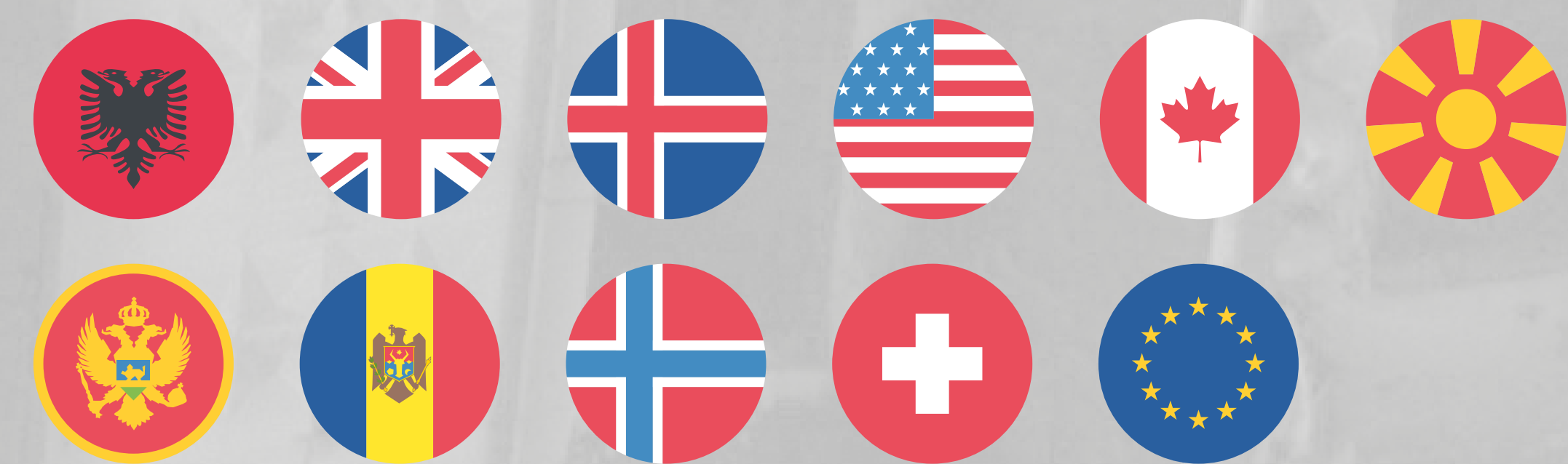

Į Borispolio oro uostą atvyko lėktuvas su nauja karinės pagalbos siunta

Ukrainos karys su nesiojamu prieštankiniu kompleksu NLAW. Karinė pagalba, teikiama demokratinė pasaulio šalių, padeda Ukrainai nugalėti agresorių. Ginklų tiekimas intensyviai. Ukrainai pradama tiekti sunkioji ginkluotė

ORO ERDVĖS UŽDARYMAS

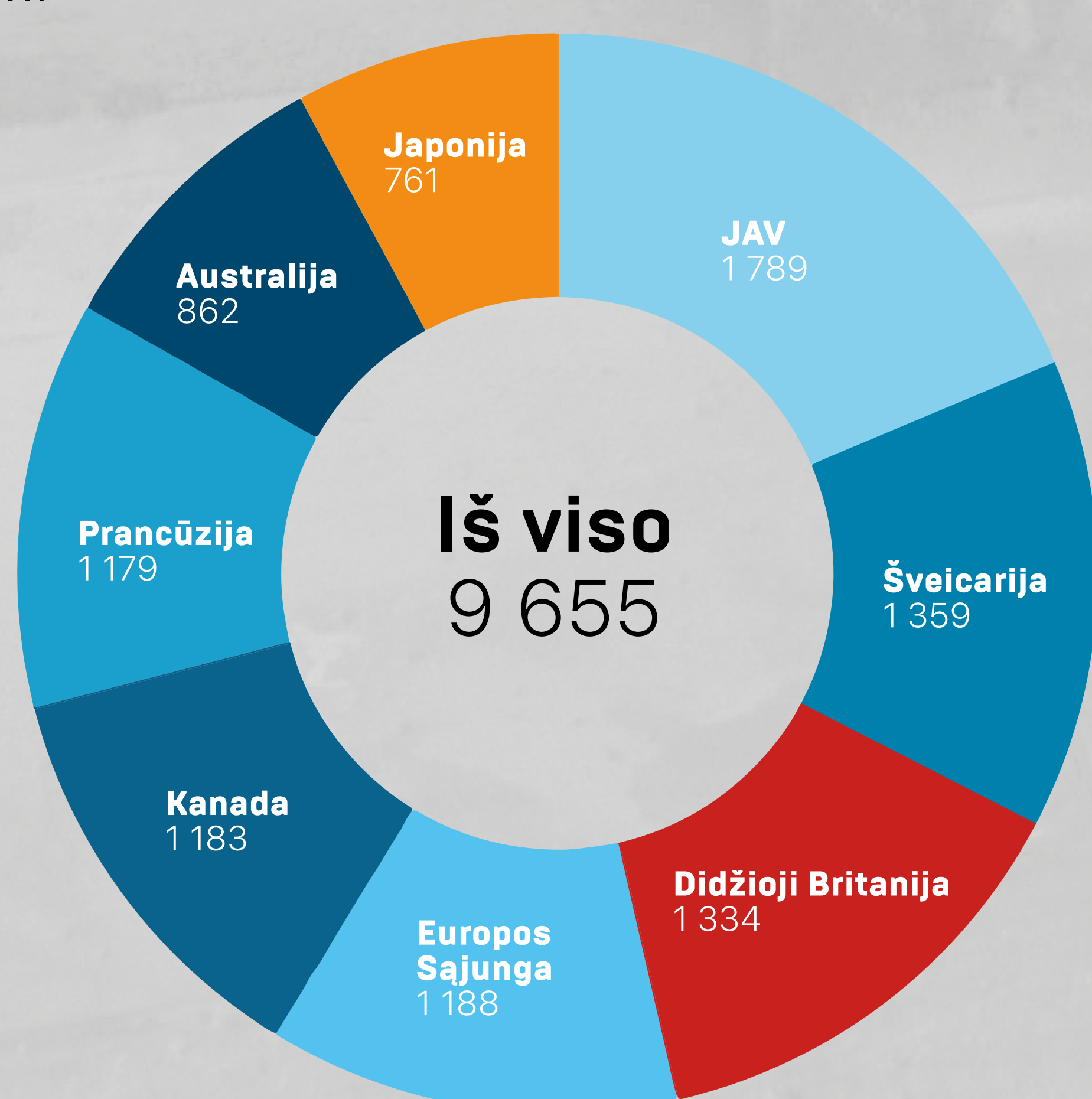
38 šalys uždarė savo oro erdvę rusų lėktuvams, tarp jų:

Albanija, Didžioji Britanija, Islandija, JAV, Kanada, Makedonija, Juodkalnija, Moldova, Norvegija

Bendras pasaulio valstybių pritaikytų sankcijų Rusijos Federacijai santykis:

nuo 2014 m.

Lietuvos valstybės ir visuomenės pagalba Ukrainai

Ukrainiečius ir lietuvius susiejo istorija. Dvi tautos kartu išgyveno daug sunkių ir didingų akimirų kovodamos už teisę gyventi laisvėje. Tokios istorinės patirtys sukūrė ypatingą ukrainiečių ir lietuvių emocinį ryšį, paremtą suvokimu, jog esame broliai ir seserys, puikiai suprantantys vieni kitus ir sunkiomis minutėmis pasiryžę ištiesti pagalbos ranką.

Ukrainiečiai stovėjo prie Lietuvos Respublikos Seimo lemtinomis 1991-ųjų sausio dienomis gindami mūsų valstybingumą. Dabar Lietuvos valstybė ir visuomenė padeda Ukrainai žūtubūtinėje kovoje.

Jūs buvote pirmieji, kurie atėjote padėti Ukrainai.

Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio žodžiai, pasakyti 2022 m. balandžio 12 d. LR Seime

Lietuvos vyriausybė, reaguodama į Rusijos karą Ukrainoje, priėmė svarbų sprendimą: Lietuva pirmoji Europos Sąjungoje visiškai atsisakė rusiškų dujų, taip parodydama tarptautinei bendruomenei, kad negalima finansuoti valstybės – agresoriaus.

Daugiau kaip 40 milijonų eurų vertės pagalba kovojančiai Ukrainai suteikta gynybos, saugumo, medicinos srityse. Lietuvos valstybė ir visuomenė taip pat teikia humanitarinę pagalbą žmonėms, kurie buvo priversti palikti savo šalį dėl Rusijos Federacijos vykdomų karinių veiksmų ir karo nusikaltimų.

Prieglobsčio Lietuvoje ieškančių žmonių registracijos centrai veikia Alytuje, Marijampolėje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje. Lietuvoje registruota daugiau nei 40 tūkstančių karo pabėgėlių. Sukurtas mechanizmas leidžia ukrainiečiams integruotis į Lietuvos visuomenės gyvenimą, gauti socialinę paramą, susirasti darbą, pasirūpinti savo sveikata, o vaikams bei jaunuoliams – tęsti mokslus. Lietuvos verslas pasiūlė daugiau nei 10 000 darbo vietų Ukrainos piliečiams. Teikiant humanitarinę pagalbą itin svarbi visuomenės veikla. Penkios lyderiaujančios nevyriausybines organizacijos – Lietuvos Raudonasis Kryžius, „Maisto bankas“, Lietuvos „Caritas“, Maltiečiai ir „Gelbėkit vaikus“ – susivienijo su iniciatyva „Stiprūs Kartu“ teikti pagalbą ukrainiečiams.

Pavienes, tačiau labai svarbias iniciatyvas įgyvendina įvairiausi žmonės rinkdami finansinę paramą, veždami humanitarinę pagalbą į Ukrainos teritoriją, padėdami pabėgėliams pasiekti Lietuvą, suteikdami jiems savo būstą, inicijuodami pilietines akcijas, skirtas palaikyti Ukrainą, ir dalyvaudami jose, rinkdami bei platindami informaciją apie Rusijos Federacijos nusikalstamą veiklą Ukrainoje.

Kiekvienas šis veiksmas yra svarbus, nes padeda Ukrainai atsilaikyti ir kiekvieną valandą, kiekvieną dieną vis labiau priartėti prie pergalės.

Viena seniausia ir efektyviausia humanitarinės pagalbos srityje veikiančių nevyriausybinių Lietuvos organizacijų yra nuo 2014 m. dirbanti „Blue / Yellow“, kuri remia Ukrainos karių, savanorių, teritorinės gynybos padalinius aprūpindama juos neletalines paskirties priemonėmis. Per kelias pirmąsias karo savaites Lietuvos visuomenė „Blue / Yellow“ organizacijai paaukojo 17 milijonų eurų.

Vilniaus šiuolaikinio meno centre įkurtas ukrainiečių vaikų dienos stovyklų centras. Savaitgaliais čia renkasi šimtai vaikų, kurie atskirose Mėno centro erdvėse dalyvauja įvairiuose užsiėmimuose, nuo muzikos improvizacijos, cirko pasirodymų, kino filmų peržiūrų iki istorijos pamokų. Ukrainos vaikų dienos stovyklas rengia VSJ „Pilietinė medija“.

2022 m. kovo 11-ąją visoje Lietuvoje buvo surengta vienybės ir solidarumo su kovojančia Ukraina akcija „Laisvė šviečia“. Šios akcijos kulminacija – Katedros aikštėje įvykęs koncertas, kurio metu pasirodė ryškiausias Lietuvos muzikos pasaulio žvaigždės ir aukščiausi Lietuvos valstybės vadovai. Renginio metu buvo renkamos lėšos visuomeninėms organizacijoms „Blue / Yellow“, „Raudonasis Kryžius“ bei „Stiprūs Kartu“.

2022 m. balandžio 10 d. šalia Rusijos Federacijos ambasados Vilniuje buvo įgyvendintas meninis performansas „Swimming Through / Išplaukti“. Performanso rengėjai skatino neatsilaikyti nuo Ukrainos visuomenės patiriamos skausmą, netapti abejingais štabotojais ir kvietė toliau ginti šiuo metu prievartaujamus, žudomus žmones, pamatines demokratines vertybes, teisę į laisvę ir gyvybę. Performanso idėja bei įgyvendinimas: Neringa Rekašūtė, Berta Tilmantaitė, Aurelija Urbonavičiūtė, Rūta Meliutytė.

#StandWithUkraine

PADĖTI UKRAINAI IŠTVERTI ŠIAME KARE, IŠGELBĖTI ŽMONIŲ GYVYBES IR ATKURTI GYVENIMĄ PO PERGALĖS GALIMA PERVEDANT LĒŠAS KAIP LABDARĄ Į SPECIALIAS UKRAINOS VALSTYBINIŲ INSTITUCIJŲ IR SAVANORIŲ ORGANIZACIJŲ SĄSKAITAS.

Plataus masto Rusijos Federacijos karą prieš Ukrainą lydi žiaurūs karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmogiškumui. Nuo 2022 m. vasario 24 d. Rusijos Federacija paleido daugiau nei 1080 mirtinų raketų į Ukrainos karinius ir civilinius objektus, tarp jų į gyvenamuosius rajonus, mokyklas, vaikų darželius, sveikatos priežiūros įstaigas ir kultūros paveldo objektus, ypatingai svarbias infrastruktūras ir pan.

Pagalba Ukrainos kariuomenei

Padėti Ukrainos armijai galima čia:

Specialioji Ukrainos nacionalinio banko sąskaita kariuomenės reikmėms

Fondas „Sugrįžk gyvas“

Pagalba nuo karo nukentėjusiems Ukrainos piliečiams

Padėti nuo karo nukentėjusiems Ukrainos piliečiams galima čia:

Specialioji Ukrainos nacionalinio banko sąskaita humanitarinėms reikmėms

International Charitable Foundation "Health of the Ukrainian people"

Aukojant privatiems asmenims:

Gavėjas: HO ELEOS-UKRAINE
Sąskaita: UA 97 325365 000000 2600501675798
Adresas: Triokhsviatytelska St. 4B, 4B, Kyiv, Ukraine, 01001

Aukojant įmonėms:

Gavėjas: HO ELEOS-UKRAINE
Bankas: JSC KREDOBANK Lviv, Ukraine
Sąskaita: 260030005342
SWIFT: WUCBUA2X
IBAN: UA12325365000000260030005342
Bankas-tarpininkas: COMMERZBANK AG, Frankfurt, Germany
SWIFT: COBADEFF

Kultūra ir menas

Padėti išsaugoti ir atkurti kultūros paveldą, kultūros vertybes, paremti kultūros ir meno sritį galima čia:

UAH

Bankas: AT «Ощадбанк»
MFO: 322669
Sąskaita: UA263226690000025236300755566
UBVIOR kodas: 43542231
Gavėjas: Ukrainos valstybinė menų ir meninio ugdymo agentūra

USD, EUR, GBP

SWIFT: COSBUAUKKIE
BENEFICIARY'S BANK: Branch #10026/0143 JSC Oschadbank, Ukraine, Kyiv
BENEFICIARY: State Agency of Ukraine on Arts and Artistic Education
IBAN: Ukraine, Kyiv, 01001
Borysa Grinchenka str., 1
UA263226690000025236300755566

Niekada daugiau karo

Šiandien Europoje įsiliesnojo didžiausias karas nuo Antrojo pasaulinio karo laikų. Šiame kare prieš Rusijos agresiją Ukraina kovoja ne tik už savo nepriklausomybę, bet ir už kitų demokratijų laisvę Europoje ir pasaulyje.

Rusijos agresorius pakirto viską, kas yra svarbu Europai: teisę į gyvybę, teisę į laisvę, demokratiją, lygybę, bendradarbiavimą, pagarbą kitam, pagarbą sienoms ir suverenitetui.

Dėl neįtikėtinai drąsos ir visos šalies pasirengimo apginti laisvę Ukraina, remiama Europos ir demokratinio pasaulio, veiksmingai priešinasi artindama pergalę prieš agresorių.

Šis karas pakeitė Ukrainą, šis karas keičia Europą. Savo kova ir pasiaukojimu Ukraina patvirtina savo europinį pasirinkimą.

Europa taip pat turi nepavargti patvirtindama vertybių, pasiektų sunkia Antrojo pasaulinio karo išgyvenimų ir traumų kaina, svarbą. Taika Europoje neturėtų reikšti abejingumo.

Padėdama Ukrainai kovoti su agresoriumi, Europa įtvirtina savo vertybes. Juk be Ukrainos pergalės tokios Europos, kokia ji yra šiandien, nebus. Iškilis grėsmė sugrįžti 80 metų į praeitį. Kaip ir tada, agresorius sieks nustatyti demarkacijos linijas ir įtakos sferas.

Sugrįžimas prie mąstymo „įtakos sferų“ kategorijomis gali sukelti tragediją, panašią į tą, kurią Europa ir pasaulis patyrė prieš 80 metų.

Karas neturi daugiau sugrįžti į Europą. Tai yra kiekvieno europiečio atsakinga užduotis, kad ir kurioje šalyje jis gyventų: Ukrainoje, Lenkijoje, Vokietijoje ar Prancūzijoje.

Volodymyras Zelenskis, Ukrainos Prezidentas. Kreipimasis į Europos Parlamentą, 2022 m. kovo 1 d.

Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio, Lenkijos prezidento Andrzej Dudos, Latvijos prezidento Egilo Levito, Lietuvos prezidento Gitanos Nausėdos ir Estijos prezidento Alaro Kariso susitikimas, įvykęs 2022-ųjų balandžio 13 d. Kyjive

“

Mes kovojame už mūsų teises, laisvę, už gyvybę, o dabar mes kovojame už išlikimą, ir tai dabar yra mūsų didžiausia motyvacija. Tačiau mes kovojame ir už tai, kad būtume lygiateisiai Europos nariai. Aš manau, kad šiandien mes parodome visiems, kad mes tokie ir esame. Su mumis Europos Sąjunga tikrai bus stipresnė. Be jūsų Ukraina bus vieniša. Mes įrodėme savo stiprybę, įrodėme, kad esame bent jau tokie patys kaip jūs. Įrodykite, kad esate su mumis, įrodykite, kad nepaleidžiate mūsų, įrodykite, kad esate tikrai europiečiai. Tada gyvenimas nugalės mirtį, o šviesa – tamsą.

”

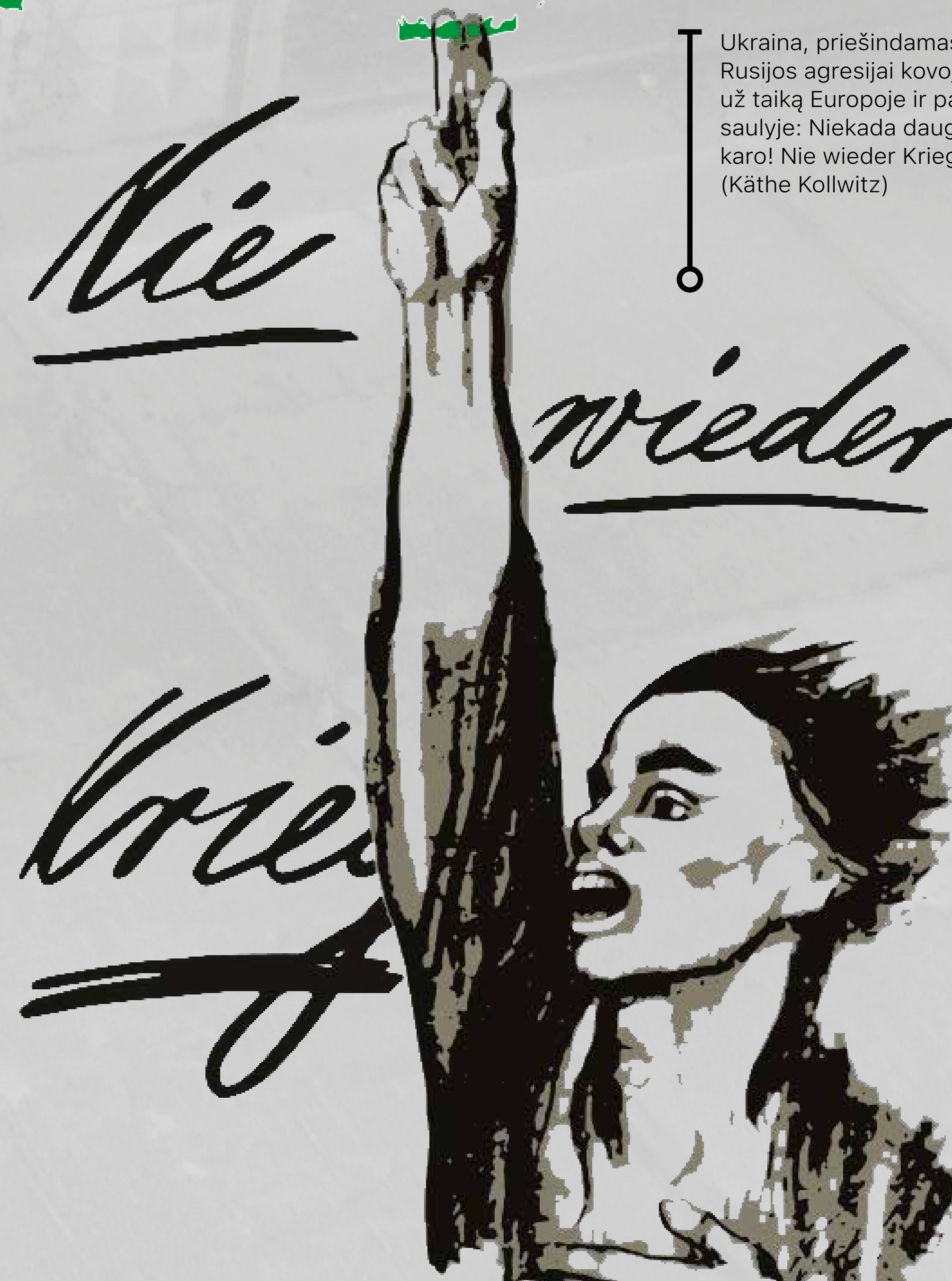
Ukrainos užpildytas klausimynas, siekiant įgyti Europos Sąjungos kandidatės statusą. 2022-ųjų balandžio 18 d. Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis perdavė užpildytą klausimyną Europos Sąjungos atstovybės Ukrainoje vadovui Mačuii Maasikui

Ukraina grįžta namo. Po keleto šimtmečių praleistų Rusijos imperijos orbitoje Ukraina grįžta į Europos nacijų bendriją. Ukraina yra Europa

Skulptūra „The Knotted Gun“ (Carl Fredrik Reuterswärd). Malmė, Švedija

Ukraina, priešindamasi Rusijos agresijai kovoja už taiką Europoje ir pasaulyje: Niekada daugiau karo! Nie wieder Krieg! (Käthe Kollwitz)

Parodą Ukrainoje kūrė:

Hanna Baikieniū, Lesia Bodnaruk,
Anastasia Haidukevič-Kachuro,
Natalia Ivančenko, Ihor Karetnikov,
Liubov Krupnik, Olena Okhrimčuk,
Natalia Pozniak-Chomenko,
Natalia Slobožanina, Olena Snigir,
Marija Tachtaulova, Volodimir Tiliščak,
Viktorija Jaremenko, Maksym Jarmystyj

Parodą Lietuvoje kūrė:

Alyvdas Nikžentaitis, Aurimas Švedas,
Svitlana Liachovec

Dizainas: Serhij Sofin, Anton Čekal, Jurij Ježel

Dizaino adaptacija: Tomas Rastenis

Vertė: Marius Burokas, Vytautas Dekšnys,
Liudmila Filipova, Vasil Kapkan, Juozas Valiušaitis,
Julija Žadeikienė

Nuotraukas ir kitą medžiagą parodai suteikė: LRT,
Naujienu agentūra „Ukrinform“, naujienu agentūra
„UNIAN“, Ukrainos nacionalinės atminties institutas,
Nacionalinis memorialinis Dangiškosios Šimtinės
didvyrių kompleksas – Orumo Revoliucijos muziejus,
Ukrainos H. Pšenyčnio centrinis valstybinis kino,
foto ir garso įrašų archyvas, Ukrainos valstybinis
aukščiausiuju valdžios valdymo instituciju centrinis
archyvas, Ukrainos nacionalinis istorijos muziejus,
Ukrainos nacionalinis karo istorijos muziejus,
72-osios atskiros mechanizuotos brigados
„Juodosios Zaporožės“ vardo spaudos tarnyba,
Radio Free Europe/Radio Liberty, depositphotos.com,
rubabr.com, varlamov.ru, kath-akademie-bayern.de,
polona.pl, Wikipedia bei kiti atviri šaltiniai, taip pat
panaudotos nuotraukos šių autoriu:

Serhij Babenko (Kyjivas)

Pavlo Bahmut (Kyjivas)

Serhij Bobok (Charkivas)

Ruslan Borovik (Kyjivas)

Oleksandr Brinza (Charkivas)

Anton Kirejev (Kyjivas)

Vladislav Savenok (Černihivas)

Maksim Dondiuk (Kyjivas)

Julia Huš (Charkivas)

Serhij Michalčuk (Kyjivas)

Maks Levin (Bojarka)

Serhij Nužnenko (Kyjivas)

Mykhailo Štekel (Mykolajivas)

Domantas Umbrasas (Vilnius)

Vygantas Ovadnevas (Vilnius)

Justinas Stacevičius (Vilnius)

Aurelija Urbonavičiūtė (Vilnius)

Neringa Rekašiūtė (Vilnius)

Berta Tilmantaitė (Vilnius)

Rūta Meilutytė (Vilnius)

Я ❤️ УКРАЇНУ